

Nepředchází

US22006149

Potvrzení o doručení dokumentu

Organizace: Ústavní soud

ÚSTAVNÍ SOUD Joštova 8, 660 83 Brno	
Došlo dne:	31.-01-2022 1
Vyřizuje:	krát Přílohy: 1

Základní údaje

Číslo podání: US CKDP 0001668/22

Odesílatel Krajský soud v Ostravě

Věc: 26 ICM 302/2021, 79-Přípis+podnět č.l 66+přílohy

Doručeno: 31. 1. 2022 16:22:15

K Rukám:

ID zprávy: DZ-149490

Do vlastních rukou: Ne

Email/DS: jhyaeqv

Spisová značka:

SP. Zn. Odesílatele: 26 ICM 302/2021

Seznam validací

Výsledek	Soubor	Subjekt certifikátu	Vystavitel
Příloha je validní	3-540-19.PDF		
Neobsahuje žádné podpisy	3-540-19.PDF		
Příloha je validní	usnesení-18VSOL-297-2018-226.PDF		
Neobsahuje žádné podpisy	usnesení-18VSOL-297-2018-226.PDF		
Příloha je validní	rozsudek-33-ICm-757-2013-378.PDF		
Neobsahuje žádné podpisy	rozsudek-33-ICm-757-2013-378.PDF		
Příloha je validní	12VSOL581-2019-465.PDF		
Neobsahuje žádné podpisy	12VSOL581-2019-465.PDF		
Příloha je validní	1Co15-2020-206.PDF		
Neobsahuje žádné podpisy	1Co15-2020-206.PDF		
Příloha je validní	podnět-ÚS.PDF		
Podpis je platný	podnět-ÚS.PDF	T=zapisovatelka, SERIALNUMBER=P726261, G=Blanka, SN=Schwarzerová, CN=Migr. Blanka Schwarzerová, OU=814, OU=Krajský soud v Ostravě, O=Krajský soud v Ostravě, OID.2.5.4.97=NTRCZ-00215732, C=CZ	CN=PostSignum Qualified CA 4, O="Česká pošta, s.p.", OID.2.5.4.97=NTRCZ-47114983, C=CZ
Příloha je validní	rozsudek-36-ICm-503-2014-182.PDF		
Neobsahuje žádné podpisy	rozsudek-36-ICm-503-2014-182.PDF		
Příloha je validní	usnesení-23-C-71-2016-368.PDF		
Neobsahuje žádné podpisy	usnesení-23-C-71-2016-368.PDF		
Příloha je validní	rozsudek-36-ICm-503-2014-136.PDF		

Neobsahuje žádné podpisy	rozsudek-36-ICm-503-2014-136.PDF		
Příloha je validní	rozsudek-23-C-71-2016-317.PDF		
Neobsahuje žádné podpisy	rozsudek-23-C-71-2016-317.PDF		
Příloha je validní	V000011.PDF		
Podpis je platný	V000011.PDF	T=zapisovatelka, SERIALNUMBER=P726261, G=Blanka, SN=Schwarzerová, CN=Mgr. Blanka Schwarzerová, OU=814, OU=Krajský soud v Ostravě, O=Krajský soud v Ostravě, OID.2.5.4.97=NTRCZ-00215732, C=CZ	CN=PostSignum Qualified CA 4, O="Česká pošta, s.p.", OID.2.5.4.97=NTRCZ-47114983, C=CZ
Příloha je validní	usnesení-18VSOL-37-2018-168.PDF		
Neobsahuje žádné podpisy	usnesení-18VSOL-37-2018-168.PDF		
Příloha je validní	usnesení-1-Co-19-2021-349.PDF		
Neobsahuje žádné podpisy	usnesení-1-Co-19-2021-349.PDF		
Příloha je validní	Rozsudek-33-ICm-757-2013-504.PDF		
Neobsahuje žádné podpisy	Rozsudek-33-ICm-757-2013-504.PDF		
Podpis je platný	PrijataDZ.zfo	SERIALNUMBER=S91490, CN=Informační systém datových schránek - produkční prostředí, O=Ministerstvo vnitra České republiky, OID.2.5.4.97=NTRCZ-00007064, C=CZ	CN=PostSignum Qualified CA 4, O="Česká pošta, s.p.", OID.2.5.4.97=NTRCZ-47114983, C=CZ

Nepředchází

č. j. 26 ICm 302/2021 - 79
KSOS 12INS 12947/2020

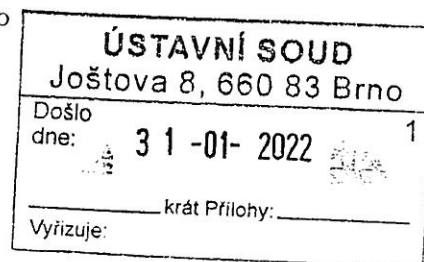
KRAJSKÝ SOUD V OSTRAVĚ

Havlíčkovo nábřeží 34, 728 81 Ostrava

tel.: 596 153 222; fax: 596 153 370, e-mail: podatelna@ksoud.ova.justice.cz, IDDS: jhyaeqv

NAŠE ZNAČKA: 26 ICm 302/2021
KSOS 12INS 12947/2020
VAŠE ZNAČKA:
VYŘIZUJE: Mgr. Blanka Schwarzerová
DNE: 28. ledna 2022

Ústavní soud České republiky
Joštova 625
660 83 Brno

ŽALOBCE: Město Bruntál, IČO 00295892
sídlem Nádražní 994/20, 792 01 Bruntál

ŽALOVANÝ: Mgr. Tomáš Zahumenský, IČO 73630365
sídlem Josefa Václava Sládka 35, 738 01 Frýdek-Místek
insolvenční správce dlužníka: R H

o určení pravosti a výše pohledávky

Vážení,

současně s tímto průvodním dopisem si Krajský soud v Ostravě jako navrhovatel dovoluje zaslat vám návrh na zahájení řízení, podávaný jím ve smyslu čl. 95 odst. 2 Ústavy ČR a § 64 odst. 3 zákona o Ústavním soudu.

Přílohou návrhu jsou spis Krajského soudu v Ostravě, sp zn. 26 ICm 302/2021 a další listiny v návrhu uvedené.

V zájmu snazší manipulace s návrhem bude návrh ústavnímu soudu doručen také elektronicky.

S úctou a pozdravem

JUDr. Aleš Palkovský v. r.
samosoudce

Přílohy: dle textu

Za správnost vyhotovení: Mgr. Blanka Schwarzerová

Ústavnímu soudu
v Brně

Nepředchází

Navrhovatel: Krajský soud v Ostravě
sídlem Havlíčkovo nábř. 1835/34, Moravská Ostrava, 728 81 Ostrava
za navrhovatele v řízení před Ústavním soudem jedná JUDr. Aleš Palkovský,
samosoudce Krajského soudu v Ostravě

Návrh na zahájení řízení o incidenční kontrole souladu zákonné normy s ústavním pořádkem České republiky podaný dle článku 95 odst. 2 Ústavy České republiky a § 64 odst. 3 zák. č. 182/1993 Sb. o Ústavním soudu

- Návrh na zrušení ustanovení § 226 odst. 1 zák. č. 99/1963 Sb. občanského soudního řádu in eventum
- o stanovení ústavně konformních zásad a limitů interpretace a aplikace ustanovení § 226 odst. 1 občanského soudního řádu

I.

Aktivní legitimace navrhovatele a úvodní tvrzení protiústavnosti zákonné normy, k jejíž aplikaci je navrhovatel povinen

1. Shora označený navrhovatel – Krajský soud v Ostravě – je součástí soustavy obecných soudů České republiky jako demokratického a právního státu a jako takový je na základě ustanovení článku 95 odst. 2 Ústavy České republiky a § 64 odst. 3 zák. č. 182/1993 Sb. o Ústavním soudu (dále také jen ZÚS) aktivně legitimován k podání návrhu na zahájení řízení před Ústavním soudem ve věci incidenční kontroly souladu zákonné normy s ústavním pořádkem České republiky. Za navrhovatele v souladu s uvedeným v řízení před Ústavním soudem jedná samosoudce tohoto soudu JUDr. Aleš Palkovský, jemuž v souladu s rozvrhem práce Krajského soudu v Ostravě pro rok 2021 byla k projednání a rozhodnutí přidělena právní věc evidovaná pod sp. zn. 26 ICm 302/2021 mající povahu incidenčního sporu o určení pravosti pohledávky, kdy spor vznikl v rámci kmenového insolvenčního řízení u téhož soudu evidovaného pod sp. zn. KSOS 12 INS 12947/2020.
2. Při projednávání a řešení tohoto sporu Krajský soud v Ostravě, resp. jeho samosoudce JUDr. Aleš Palkovský (dále také jen navrhovatel) dospěl k závěru, že v dalším postupu řízení je povinností navrhovatele v řízení aplikovat zákonné ustanovení § 226 odst. 1 zák. č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále také jen OSŘ), přičemž s ohledem na konkrétní níže uvedené okolnosti případu není v dané individuální věci objektivně možné ustanovení § 226 odst. 1 OSŘ interpretovat a aplikovat způsobem konformním s ústavním pořádkem České republiky. Jinak vyjádřeno: v poměrech navrhovatelem řešené věci je vázanost navrhovatele ustanovením § 226 odst. 1 OSŘ a jeho prostřednictvím závazným právním názorem odvolacího soudu protiústavní, tedy dle názoru navrhovatele je v poměrech projednávané věci jeho povinností aplikovat ustanovení § 226 odst. 1 OSŘ, což by ve svých důsledcích vedlo ke vzniku individuálního aktu aplikace práva v podobě soudního rozhodnutí rozporného s ústavním pořádkem České republiky a elementárními hodnotami demokratického a právního státu, jímž Česká republika nepochybně je.

II.

Skutkové okolnosti věci – průběh kmenovaného insolvenčního řízení

3. Dne 16. 6. 2020 bylo doručením dlužnického insolvenčního návrhu a vydáním vyhlášky o zahájení řízení zahájeno insolvenční řízení ve věci dlužníka R H (dále jen insolvenční dlužník). Usnesením KSOS 12 INS 12947/2020-A-5 ze dne 3. 7. 2020 byl zjištěn úpadek dlužníka, povoleno řešení úpadku odlužením a insolvenčním správcem byl ustanoven Mgr. Tomáš Zahumenský. Současně (zcela standardně) insolvenční soud vyzval věřitele, aby přihlásili své pohledávky do insolvenčního řízení do dvou měsíců ode dne zveřejnění výzvy v insolvenčním rejstříku, pokud přihlášky pohledávek již nepodalí (viz usnesení KSOS 12 INS 12947/2020-A-5). Usnesením KSOS 12 INS 12947/2020-B-10 ze dne 4. 1. 2021 insolvenční soud rozhodl o schválení zprávy o přezkumu insolvenčního správce ze dne 9. 10. 2020 a schválil oddlužení dlužníka plněním splátkového kalendáře se zpeněžením majetkové podstaty.
4. Dne 2. 9. 2020 byla soudu z datové schránky Obce Š doručena přihláška pohledávky do shora uvedeného insolvenčního řízení dlužníka, kdy jako věřitel přihlášené pohledávky byla označena I H. Pohledávka byla přihlášená jako vykonatelná podle rozsudku Okresního soudu v Bruntále, č. j. 4 T 222/2011-232 ve výši jistiny 125 027 Kč, kdy jako důvod vzniku pohledávky bylo uvedeno spáchání trestného činu zpronevěřením výplat invalidních důchodů (věřitelky) I H zbavené způsobilosti k právním úkonům, která je v době podání přihlášky opatrovankou Obce Š .

Shodu s prvopisem potvrzuje Mgr. Blanka Schwarzerová.

Podle přihlášky byla pohledávka přihlášena jako „podmíněná“ s tím, že „jako současný opatrovník I H požadujeme vyplatit, pokud nebude uhrazeno k pohledávce přihlášené Městem Bruntál“. V přihlášce je dále uvedeno, že „vznik pohledávky je osvědčen přiloženým rozsudkem Okresního soudu v Bruntále s tím, že **z důvodu právní jistoty je tato pohledávka přihlášena rovněž současným opatrovníkem a to pro případ, že by Město Bruntál nebylo se svou přihláškou úspěšné**“ (viz přihláška pohledávky P20 do insolvenčního řízení dlužníka). Usnesením insolvenčního soudu č. j. KSOS 12 INS 12947/2020-P20-2 ze dne 25. 9. 2020 bylo rozhodnuto, že „pohledávka č. P20 věřitelky č. 17 I H a pohledávka č. P21 věřitele č. 18 Města Bruntál se pro účely jejich přezkoumání považují za nevykonatelné (když věřitelé neprokázali, že se jejich pohledávka stala vykonatelnou nejpozději ke dni rozhodnutí o úpadku dlužníka; rozsudek Okresního soudu v Bruntále ze dne 3. 6. 2012 č. j. 4 T 222/2011-232 **totiž svědčí ve prospěch oprávněného Městského úřadu Bruntál** (tj. subjektu odlišného od věřitelů č. 17 a 18)“, přičemž nebylo osvědčeno, že by na základě uvedeného rozsudku snad probíhala exekuce ve prospěch věřitelky č. 17 či věřitele č. 18.

5. Insolvenční správce vyrozuměním ze dne 10. 10. 2020 vyrozuměl Obec Š jako opatrovníka věřitele I H , že jako insolvenční správce popřel pohledávku přihlášenou věřitelem č. 17 I H přihláškou evidovanou pod č. P20, jež byla soudu doručena dne 2. 9. 2020. Insolvenční správce I H (dále také jen nesvéprávnou věřitelku či nesvéprávnou) zmíněným podáním adresovaným jejímu opatrovníkovi vyrozuměl, že pohledávku popřel co do pravosti i výše v celém objemu 125 027 Kč, „neboť pohledávka nevznikla, resp. pokud vznikla, je promlčená“. Z vyrozumění se dále podává, že „věřitel přihlásil pohledávku jako podmíněnou a to tím, že nárok vznikne, pokud nebude uhrazena pohledávka věřitele Město Bruntál. Dle názoru správce je zjevné, že nárok věřitele není nijak závislý na pohledávce věřitele Město Bruntál, pohledávka v podobě přihlášené věřitelem tedy nemůže vzniknout. Současně pokud by nárok věřitele vznikl, je promlčený, neboť věřitel nedoložil, že by učinil kroky, které by znamenaly přerušování běhu promlčecí lhůty“. Součástí vyrozumění je i poučení, že věřitel může své právo uplatnit žalobou na určení pravosti, výše nebo pořadí u insolvenčního soudu do 30 dnů od přezkumného jednání nebo od právní moci rozhodnutí o schválení zprávy o přezkumu. Z vyrozumění se dále podává, že dlužník pohledávku zcela uznal. Insolvenční soud následně usnesením KSOS 12 INS 12947/2020-P20-4 ze dne 12. 3. 2021 přihlášku nesvéprávné věřitelky č. 17, tedy evidované pod č. P20, odmítl. Současně deklaroval, že právní mocí usnesení účast věřitele v insolvenčním řízení končí. Z odůvodnění zmíněného usnesení se podává, že důvodem odmítnutí přihlášky pohledávky bylo nepodání včasné žaloby na určení pravosti pohledávky poté, kdy byla insolvenčním správcem popřena (viz obsah spisu pohledávky P20 v rámci insolvenčního řízení KSOS 12 INS 12947/2020).
6. Téhož dne (jako přihláška ad 4 návrhu) 2. 9. 2020 byla do téhož kmenového insolvenčního řízení z datové schránky Města Bruntál soudu doručena přihláška pohledávky věřitele označeného jako Město Bruntál – Městský úřad Bruntál. Uvedenou přihláškou byla do insolvenčního řízení dlužníka přihlášena pohledávka ve výši jistiny 125 027 Kč jako v celém objemu vykonatelná podle rozsudku Okresního soudu v Bruntále č. j. 4 T 222/2011-232 ze dne 3. 4. 2012, kdy pohledávka vznikla tím, že dlužník spáchal zločin zpronevěry dle § 206 odst. 1, odst. 3, odst. 4 písm. b) trestního zákoníku. Dále bylo v přihlášce uvedeno, že „dle shora označeného rozsudku je částku představující škodu způsobenou dlužníkem oprávněno inkasovat Město Bruntál, které je tak věřitelem“. V dané věci probíhá exekuční řízení vedené u Exekutorského úřadu Bruntál pod sp. zn. 200 EX 1129/13-71. Tato přihláška pohledávky (věřitele č. 18) byla zaevidována v rámci insolvenčního řízení pod č. P21. Dne 25. 9. 2020 bylo (také) ve spise pohledávky P21 vydáno obsahově zcela identické usnesení jako ve výše uvedeném spise pohledávky P20, totiž usnesení, že „pohledávka č. P20 věřitelky č. 17 I H a pohledávka č. P21 věřitele č. 18 Města Bruntál se pro účely jejich přezkoumání považují za nevykonatelné (když věřitelé neprokázali, že se jejich pohledávka stala vykonatelnou nejpozději ke dni rozhodnutí o úpadku dlužníka; rozsudek Okresního soudu

v Bruntále ze dne 3. 6. 2012 č. j. 4 T 222/2011-232 **totiž svědčí ve prospěch oprávněného Městského úřadu Bruntál** (tj. subjektu odlišného od věřitelů č. 17 a 18), přičemž nebylo osvědčeno, že by na nákladě uvedeného rozsudku snad probíhala exekuce ve prospěch věřitelky č. 17 či věřitele č. 18“. Právě citované usnesení se tak od usnesení vydaného ve vztahu k pohledávce P20 odlišuje právě jen číslem jednacím, obsahově je jinak totožné.

7. Insolvenční správce listinou ze dne 10. 10. 2020 vyznamenal věřitele Město Bruntál, že co do pravosti i výše popřel Městem Bruntál přihlášenou pohledávku ve výši 125 027 Kč, přihlášenou z důvodu, že dlužník spáchal zločin zpronevěry dle § 206 odst. 1, odst. 3, odst. 4 písm. b) trestního zákoníku, kdy pohledávka je popřena z důvodu, že „pohledávka nevznikla, resp. pokud vznikla, je promlčená. Insolvenční správce uznává pohledávku ve výši 0 Kč. Z věřitelem předložených listin nevyplývá, že by byla škoda způsobena věřiteli, nárok věřitele tedy nevyznikl. Současně pokud by nárok věřitele vznikl, je promlčený, neboť věřitel nedoložil, že by učinil kroky, které by znamenaly přerušování běhu promlčecí lhůty“. Z vyznamení se dále podává, že dlužník pohledávku zcela uznal. Současně zmíněným vyznaměním insolvenční správce poučil věřitele, že může své právo uplatnit žalobou na určení pravosti, výše nebo pořadí do 30 dnů od přezkumného jednání nebo od právní moci rozhodnutí o schválení zprávy o přezkumu.

Důkaz: spis Krajského soudu v Ostravě sp. zn. 26 ICm 302/2021 včetně spisů pohledávek P20 a P21 vedených v insolvenčním řízení evidovaném u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. KSOS 12 INS 12947/2020

III.

Skutkové okolnosti případu – průběh řízení o incidenčním sporu před soudem 1. stupně

8. Dne 4. 2. 2021 byla z datové schránky Města Bruntál soudu doručena žaloba Města Bruntál označená jako žaloba o určení pravosti a výše pohledávky v řízení sp. zn. KSOS 12 INS 12947/2020, kterou se žalobce (Město Bruntál) domáhal určení, že „pohledávka věřitele Město Bruntál v insolvenčním řízení vedeném Krajským soudem v Ostravě sp. zn. KSOS 12 INS 12947/2020 je pravá a ve výši 125 027 Kč“.
9. Žalobce svou žalobu odůvodnil tím, že v postavení věřitele přihlásil do insolvenčního řízení shora uvedeného pohledávku ve výši 125 027 Kč, kdy přihláška byla insolvenčnímu soudu doručena dne 2. 10. 2020 a zaevidována pod č. P21. Vyrozměním ze dne 10. 10. 2020 žalovaný insolvenční správce sdělil žalobci, že jím přihlášenou pohledávku popírá co do pravosti a výše s tím, že dlužník pohledávku uznal. Proto „žalobce se domáhá určení pohledávky jako pravé a ve výši 125 027 Kč“.
10. V podané žalobě žalobce nejprve polemizoval s obsahem popěrného úkonu v té jeho dimenzi, ve které byla vznesena námitka promlčení. S namítnutím promlčení žalobce nesouhlasil, když odkázal na probíhající exekuční řízení vedené Exekutorským úřadem v Bruntále, soudní exekutorkou Mgr. Blankou Březinovou (coby nástupkyní soudního exekutora Mgr. Bělasy) pod sp. zn. 200 EX 1129/2013. Soudní exekutorka rovněž s ohledem na probíhající exekuční řízení žalobce informovala o zahájení insolvenčního řízení s dlužníkem. Z důvodu existence zahájeného a stále probíhajícího exekučního řízení proto žalobcem přihlášená pohledávka nemůže být promlčena.
11. Současně se žalobce vymezil proti posouzení jím přihlášené pohledávky jako pohledávky nevykonatelné, k čemuž došlo (již shora podrobně citovaným) rozhodnutím insolvenčního soudu ze dne 25. 9. 2020 č. j. KSOS 12 INS 12947/2020-B-3; žalobce zdůraznil, že proti uvedenému usnesení insolvenčního soudu nebylo přípustné odvolání.

Shodu s prvopisem potvrzuje Mgr. Blanka Schwarzerová.

12. Dále žalovaný v podané žalobě se vymezil proti popěrnému úkonu v dimenzi založené jeho odůvodněním, že předmětná škoda nebyla způsobena žalobci (věřiteli) a nárok žalobce tak v dané věci vůbec nevznikl, následujícím skutkovým tvrzením:

13. „Žalobce s tímto tvrzením souhlasí pouze v tom rozsahu, že škoda nebyla způsobena přímo žalobci. Žalobce však tvrdí, že rozsudkem Okresního soudu v Bruntále ze dne 03.04.2012, č. j. 4 T 222/2011 - 232, který nabyl právní moci a vykonatelnosti dne 28.04.2012 došlo k novaci pohledávky z titulu náhrady škody a žalobce se tak stal oprávněným, přičemž současně vznikla jeho povinnost postoupit jakékoli plnění získané z tohoto titulu na původní oprávněnou, když považuje za nesporné že jakékoli plnění získané na krytí této pohledávky (které by nebylo následně postoupeno na původní poškozenou I. H) by bylo bezdůvodným obhacením žalobce. Důvod pro který soud projednávané trestní věci takto rozhodl není žalobci znám, faktický stav ale nepochybně a nenčinil tak nikdo, tedy ani odsouzený (dlužník) ani státní zástupce a jak rozvedeno níže, tento stav akceptovali i jiné orgány moci soudní.

Žalobce poukazuje na ustanovení § 135 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (o.s.ř), který dle názoru žalobce nepřináší jinou možnost, než tu, že soud v tomto incidenčním sporu je vázán výrokiem Okresního soudu v Bruntále učiněným rozsudkem ze dne 03.04.2012, č. j. 4 T 222/2011 – 232, neboť tento výrok v sobě zahrnuje i část o náhradě škody (oprávněného a výši pohledávky) ve smyslu ustanovení § 228 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád.

Žalobce rovněž poukazuje na skutečnost, že k respektování výroku o náhradě škody a tedy existence pohledávky žalobce za dlužníkem již dříve přistoupil i exekuční soud (soudní exekutor, jehož úkony jsou v souladu s ustanovením §28 zákona č. 120/2001, Sb., exekuční řád považovány za úkony exekučního soudu).

Z výše uvedeného důvodu přijetí žalobce jako oprávněného ze strany exekučního soudu uplatňuje žalobce rovněž princip legitimního očekávání, neboť považuje za nepřijatelné, aby orgán soudní moci reprezentovaný na jednu stranu exekutorským úřadem a na druhé straně insolvenčním soudem, který rozhodne o této žalobě rozhodl odlišně o samotné existenci pohledávky, její výši a věřiteli“.

14. Žalovaný insolvenční správce se k žalobě vyjádřil svým podáním ze dne 6. 4. 2021, v němž v zásadě zopakoval a blíže rozvedl své úvahy a argumenty, pro které přihlášku pohledávky č. P21 popřel co do pravosti i co do výše. Přitom argumentuje zejména tím, že

- „rozsudek Okresního soudu v Bruntále ze dne 3. 4. 2012 č. j. 4 T 222/2011-232 totiž svědčí ve prospěch oprávněného Městského úřadu Bruntál (tj. subjektu odlišného od věřitelů č. 17 a 18)“ (navrhovatel i zde pro přehlednost uvádí, že věřitelem č. 17, který přihlásil pohledávku evidovanou pod č. P20, byla nesvéprávná zastoupená hmotněprávním opatrovníkem v osobě Obce Š , a současně uvádí, že věřitelem č. 18 pohledávky přihlášené pod č. P21 je zdejší žalobce Město Bruntál).
- pohledávka žalobce nevznikla, a pokud vznikla, je promlčená, neboť *předmětným rozsudkem Okresního soudu v Bruntále nebylo uloženo uhradit škodu žalobci, ale bylo uloženo uhradit škodu Městskému úřadu Bruntál, tedy nonsubjektu, a z tohoto pohledu je nutno hodnotit předmětný rozsudek jako nevykonatelný, tedy tento rozsudek nemůže zakládat právo na náhradu škody žádné osobě.*
- *ke stejnému závěru zjevně dospěl také insolvenční soud, který v usnesení ze dne 25. 9. 2020 č. j. KSOS 12 INS 12947/2020-B-3 uvedl, že rozsudek Okresního soudu v Bruntále ze dne 3. 4. 2012 č. j. 4 T 222/2011-232 totiž svědčí ve prospěch oprávněného Městského úřadu Bruntál (tj. subjektu odlišného od věřitelů č. 17 a 18);* k uvedenému již zde navrhovatel pro přehlednost poukazuje na zjevný rozpor podávající se z vyjádření insolvenčního správce, kdy na jedné straně argumentuje tím, že rozsudek Okresního soudu v Bruntále odsuzující insolvenčního dlužníka k plnění náhrady škody je nevykonatelný, neboť jím bylo uloženo škodu nahradit Městskému úřadu v Bruntále

Shodu s prvopisem potvrzuje Mgr. Blanka Schwarzerová.

coby nonsubjektu, a současně poukazuje na to, že Městský úřad v Bruntále je subjektem odlišným od věřitelů č. 17 a 18, tedy od nesvéprávné a od Města Bruntál.

- *žalobce nemohl přihlásit svůj nárok do trestního řízení a tím způsobit stavění či přerušeni promlčecí doby, neboť žádný nárok neměl, držitelem nároku byla I H*

15. Navrhovatel poté shledal, že v souladu s ustanovením §115a o. s. ř. jsou splněny podmínky nezbytné pro možnost rozhodnutí o žalobě rozsudkem bez nařízení jednání (zejména tedy účastníci řízení o incidenčním sporu žalobou zahájeném s takovýmto postupem souhlasili) a o žalobě rozhodl rozsudkem vydaným bez nařízení jednání dne 20. 7. 2021 č. j. 26 ICm 302/2021 – 34. Rozsah dokazování a skutkových zjištění je patrný z odůvodnění zmíněného rozsudku, na který na tomto místě navrhovatel pro stručnost a přehlednost odkazuje. Pro přehlednost tohoto návrhu pak navrhovatel akcentuje, že nerozhodl zcela o žalobě tak, jak byl návrh rozsudečného výroku zformulován v podané žalobě, ale výrok rozsudku zformuloval poněkud odlišným způsobem v zájmu jeho jednoznačnosti, konkrétnosti a určitosti se zřetelem k tomu, o jaké pohledávce které osoby do insolvenčního řízení přihlášené je uvedeným rozsudkem rozhodováno. V té souvislosti soud odkazuje na výrok i odůvodnění rozsudku Krajského soudu v Ostravě 26 ICm 302/2021–34 (dále také jen rozsudek soudu 1. stupně nebo rozsudek krajského soudu).
16. V odůvodnění rozsudku krajského soudu tento pak (dle názoru navrhovatele zcela konkrétně, srozumitelně a přehledně) uvedl právní hodnocení navázené na zjištěné skutkové okolnosti a ve svém rozhodnutí akcentoval, že při posuzování věci se důsledně přidržel takového způsobu interpretace a aplikace práva, jakož i individuálních právních jednání a individuálních aktů aplikace práva, které by měly být vlastní orgánům aplikace práva demokratického a právního státu a obecným soudům zejména (viz body 25 až 34 rozsudku krajského soudu).

Důkaz: shodně jako ad II.

IV.

Skutkové okolnosti případu – průběh řízení o incidenčním sporu před odvolacím soudem

17. Zmíněný rozsudek krajského soudu napadl žalovaný svým včasným odvolání ze dne 25. 7. 2021 (č. l. 40 – 42 spisu), v němž uvedl, že rozsudek krajského soudu je zřejmě nesprávný a nezákonný a při vydání rozsudku byly porušeny základní principy insolvenčního řízení, jakož i soudního řízení. V podaném odvolání žalovaný akceptoval, že soud 1. stupně překročil žalobní návrh, neboť rozhodl o něčem jiném, než se žalobce domáhal. Přesto, že se žalobce domáhal rozhodnutí o své pohledávce (pohledávce věřitele Město Bruntál), soud 1. stupně rozhodl o pohledávce nesvéprávné. Takový postup soudu je ve zjevném rozporu se zákonem a nemůže být odůvodněn přesvědčením soudu o tom, že takový postup je spravedlivý. Dále odvolatel uvedl, že soud rozhodl o pohledávce, která již byla pravomocně odmítnuta - přihláška pohledávky věřitele I H byla pravomocně odmítnuta usnesením insolvenčního soudu č. j. KSOS 12 INS 12947/2020-P20-4. V této souvislosti žalovaný označil postup soudu 1. stupně za zcela nepochopitelný. Současně se žalovaný vymezil vůči tomu, že soud 1. stupně ve svém rozhodnutí uvedl, že popěrný úkon žalovaného je nedůvodný, „když pohledávka žalobce byla přezkoumána jako nevykonatelná“, a je tedy na žalobci, aby prokázal, že jím přihlášená pohledávka je po právu. Konečně odvolatel uvedl, že soud dospěl k nesprávným právním závěrům, pokud dovodil, že „dle názoru soudu není legitimní a vůbec přípustné z uvedené formulační nedůslednosti orgánů činných v trestním řízení vyvozovat důsledky, které by pro nesvéprávnou poškozenou de facto znamenaly nemožnost uplatnit přihlášený nárok v insolvenčním řízení, to vše za situace, kdy žalobce důvodně přihlásil do insolvenčního řízení pohledávku vykonatelnou dle citovaného rozsudku Okresního soudu v Bruntále“.

Shodu s prvopisem potvrzuje Mgr. Blanka Schwarzerová.

18. Žalovaný svou odvolací argumentací uzavřel tím, že „rozumí snaze soudu 1. stupně po tom, aby nedošlo k poškození skutečného věřitele, paní I H , je však přesvědčen, že soud 1. stupně s argumentací citující závěry Ústavního soudu porušuje zcela základní pravidla soudního řízení zcela nepřijatelným způsobem a zásadně tak zasahuje do práva na spravedlivý proces. Pokud soud uvádí, že žalovaný interpretuje skutečnosti v rozporu s principy definovanými Ústavním soudem, uvádí k tomu žalovaný, že poukázal pouze na ty skutečnosti, ke kterým došlo v trestním řízení dříve. Tím, kdo pochybil není žalovaný, ale žalobce, který nedostatečně chránil zájmy I H , a je to také soud rozhodující v trestním řízení, který postupoval nesprávným procesním způsobem a jeho rozhodnutí nebylo napraveno. Nést odpovědnost za pochybení, ke kterým došlo, tedy mají ti, kteří pochybili a nikoli ostatní věřitelé v insolvenčním řízení“.
19. Žalobce se k podanému odvolání žalovaného vyjádřil tak, že odvolání považuje za zcela nedůvodné a naopak závěry soudu 1. stupně za správné a přiléhavé. Žalobce považuje postup insolvenčního správce v celém řízení a tím spíše v podaném odvolání za krystalickou ukázkou vyhoceného právního formalismu. To se projevuje zejména v části VI. jeho odvolání, kde se pokouší obviňovat z různých údajných procesních pochybení jak žalobce, tak I H , ačkoli sám přiznává, že I H byla ve věci poškozena a nikterak nezpochybňuje, že prostředky, které žalobce v rámci vymáhacích řízení obdržel, jí budou poskytnuty. Žalovaný naprosto nereflektuje faktický stav, který v řízení nastal. Nekorektním je argumentace žalovaného také v částech, v nichž obhajuje přezkoumání pohledávky jako nevykonatelné, ačkoli mu z přihlášky a jejích příloh muselo být zřejmé, že pohledávka vykonatelná je, neboť pro ni bylo vedeno exekuční řízení.
20. Z podnětu žalovaným podaného odvolání se věcí jako soud odvolací zabýval Vrchní soud v Olomouci (dále také jen odvolací soud nebo soud 2. stupně), který svým usnesením 12 VSOL 269/2021 - 50 ze dne 22. 9. 2021 (dále také jen rozhodnutí odvolacího soudu, rozhodnutí soudu 2. stupně nebo kasační rozhodnutí) rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.
21. V odůvodnění kasačního rozhodnutí odvolací soud zrekapituloval dosavadní průběh řízení a uvedl, že napadený rozsudek je třeba zrušit a věc vrátit insolvenčnímu soudu k dalšímu řízení, a to bez nařízení jednání před odvolacím soudem.
22. V odůvodnění rozhodnutí odvolací soud zdůraznil, že řízení je ovládáno dispoziční zásadou, tedy soud je vázán žalobou a v rozhodnutí nemůže přiznat jiné práva a uložit jiné povinnosti, než jsou navrhovány. V dané věci žalobce přihlásil do insolvenčního řízení vykonatelnou pohledávku ve výši 125 027 Kč jako věřitel pohledávky a v souladu s tím se i v žalobě domáhal určení pravosti své přihlášené pohledávky v této výši s tvrzením, že je jejím věřitelem na základě vykonatelného rozsudku, jehož výrokem je soud vázán. Insolvenční soud ovšem rozhodl tak, že určil, že pohledávka ve výši 125 027 Kč je pohledávkou po právu jako pohledávka nesvéprávné I H , uplatněná žalobcem jako jejím opatrovníkem v přihlášce P21; insolvenční soud tedy rozhodl o určení této pohledávky jako pohledávky jiného věřitele, čímž nepochybně překročil návrh žalobce a zatížil tak řízení vadou, která v dané věci měla za následek nesprávné rozhodnutí ve věci a za odvolacího řízení nemohla být sjednána náprava. Současně odvolací soud uvedl, že rozsudek krajského soudu je nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů, neboť insolvenční soud se vůbec nezabýval aktivní legitimací žalobce v dané věci jako podmínky pro případný úspěch jeho žaloby. Insolvenční soud se tak vůbec nezabýval tím, zda žalobce je ve věci aktivně legitimován, tedy zda mu svědčí v žalobě tvrzené právo, přičemž z toho, jak insolvenční soud formuloval výrok I. napadeného rozsudku, lze usuzovat na to, že podle insolvenčního soudu žalobci aktivní věcná legitimace ve věci nesvědčí (bod 17 kasačního rozhodnutí). **V dalším řízení se bude insolvenční soud zabývat aktivní věcnou legitimací žalobce a znovu ve věci rozhodne,**

přičemž bude respektovat žalobní návrh a své rozhodnutí řádně odůvodní (bod 19 kasačního rozhodnutí).

23. K rozhodnutí odvolacího soudu se k výzvě soudu vyjádřili účastníci řízení o incidenčním sporu. Žalovaný poukázal na svá dřívější rozhodnutí ve věci s tím, že žalobcem podaná žaloba je zjevně nedůvodná. Žalobce ve vyjádření uvedl, že plně odkazuje na podanou žalobu a přihlášku, v nichž podrobně rozvedl způsob vzniku jeho aktivní legitimace a v rámci petitu vymezil požadovaný výrok.

Důkaz: shodně jako ad II.

V.

Interpretace kasačního rozhodnutí soudem 1. stupně

24. Po pečlivé analýze kasačního rozhodnutí krajský soud dospěl k názoru, že klíčovými pro náležitou interpretaci kasačního rozhodnutí jsou následující pasáže odůvodnění kasačního rozhodnutí:

- a) odst. 8 kasačního rozhodnutí, v němž je uvedeno, že odvolací soud pro stručnost odůvodnění odkazuje na skutková zjištění učiněná insolvenčním soudem. Odvolací soud dále uvedl, že „z obsahu spisu odvolací soud dále zjistil, že žalobou ze dne 4. 2. 2021..., přičemž odvolací soud dále cituje z žaloby citované i v rozsudku krajského soudu, z čehož nutno dovodit, že vedle uvedeného dalšího zjištění z podané žaloby citované i krajským soudem v jeho rozsudku odvolací soud v kasačním rozhodnutí neuvádí žádná svá jiná (další) skutková zjištění.

Z uvedeného tak dle názoru krajského soudu plyne, že odvolací soud shledal, že soud 1. stupně ve věci učinil správná a úplná skutková zjištění, přičemž tato správná a úplná skutková zjištění uvedl v odůvodnění svého rozhodnutí (což plyne z faktu, že odvolací soud pro stručnost svého odůvodnění odkázal na skutková zjištění učiněná insolvenčním soudem uvedená v rozsudku krajského soudu).

- b) odst. 11 kasačního rozhodnutí, v němž odvolací soud uvedl, že ačkoli žalobce přihlásil do insolvenčního řízení vykonatelnou pohledávku ve výši 125 027 Kč jako věřitel této pohledávky a v souladu s tím se i v žalobě domáhal určení pravosti své přihlášené pohledávky v této výši s tím, že je jejím věřitelem na základě vykonatelného rozsudku, jehož výrokem je soud vázán, insolvenční soud rozhodl tak, že určil, že pohledávka ve výši 125 027 Kč je pohledávkou po právu jako pohledávka nesvéprávné I · H · · · · · uplatněná žalobcem jako jejím opatrovníkem v přihlášce P21 do insolvenčního řízení dlužníka; z tohoto důvodu insolvenční soud řízení zatížil vadou, která v dané věci měla za následek nesprávné rozhodnutí ve věci a za odvolacího řízení nemohla být sjednána náprava.

- c) bod 15 kasačního rozhodnutí, v němž odvolací soud uvádí, že napadený rozsudek krajského soudu je nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů, neboť insolvenční soud se vůbec nezabýval aktivní legitimací žalobce v dané věci jako podmínky pro případný úspěch žaloby; dle názoru navrhovatele ovšem uvedený hodnotící závěr ne zcela koreluje s obsahem rozsudku krajského soudu, neboť tento např.

- v bodě 13 rozsudku krajského soudu tento uvedl zjištění, že rozsudkem Okresního soudu v Bruntále č. j. 4 T 222/2011- 232 ze dne 3. 4. 2012 Okresní soud v Bruntále uložil dlužníkovi zaplatit na náhradu škody poškozenému „Městský úřad Bruntál, zastoupený Mgr. Pavlem Hrdou, opatrovníkem I · H · · · · ·, se sídlem Bruntál, Nádražní 20, částku 125 027 Kč“,

Shodu s prvopisem potvrzuje Mgr. Blanka Schwarzerová.

- v bodě 10 rozsudku krajského soudu tento uvedl skutkové zjištění, že usnesením státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství v Bruntále ze dne 8. 4. 2011 sp. zn. Zn 6117/2011 byl ustanoven poškozené I H. jako opatrovník Městský úřad v Bruntále, přičemž v trestním spise se nenachází žádný podnět na opravu výše citovaného rozhodnutí a takto je i v odsuzujícím rozsudku uvedeno, že dlužník je povinen zaplatit na náhrady škody Městskému úřadu Bruntál, zastoupenému Mgr. Pavlem Hrdou, jako opatrovníkem I H částku 125 027 Kč,
 - v bodě 31 odůvodnění rozsudku krajského soudu tento uvedl hodnotící závěr, že usnesení Okresního státního zastupitelství v Bruntále, jímž byl opatrovníkem nesvéprávné poškozené ustanoven Městský úřad Bruntál, nutno dle jeho obsahu náležitě interpretovat tak, že opatrovníkem poškozené bylo ustanoveno Město Bruntál a nikoli jeho bezsubjektní organizační složka v podobě Městského úřadu. Takto ustanovený opatrovník, tedy Město Bruntál, byť nesprávně označovaný v průběhu trestního řízení jako Městský úřad Bruntál, pak reálně vykonával funkci opatrovníka nesvéprávné poškozené. Z rozhodnutí Okresního soudu v Bruntále, resp. jeho odsuzujícího rozsudku, pak plyne povinnost dlužníka plnit náhradu škody „Městskému úřadu Bruntál“ jako opatrovníkovi nesvéprávné poškozené. Dle názoru krajského soudu tak byla zcela zjevně seznatelná nepochybná vůle orgánů činných v trestním řízení, ať už v případném řízení trestním či soudním řízení trestním, ustanovit nesvéprávné poškozené opatrovníka v osobě Města Bruntál, přičemž takto existující a ustanovený opatrovník činil ve prospěch a v souladu se zájmy nesvéprávné zastoupené příslušné úkony k hájení jejího nároku, a to včetně přihlášení pohledávky zastoupené opatrovankyně do insolvenčního řízení odsouzeného dlužníka,
 - v bodě 33 rozsudku krajského soudu tento uvedl hodnotící závěr, že v průběhu trestního řízení byl nesvéprávné poškozené ustanoven opatrovník Město Bruntál, který přihlásil pohledávku zastoupené nesvéprávné na náhradě škody do trestního řízení a výsledkem trestního rozsudku bylo dlužníkovi uloženo plnit nesvéprávné poškozené 125 027 Kč k rukám Města Bruntál jako opatrovníka nesvéprávné poškozené. Dále krajský soud uvedl, že na tomto jeho závěru nemůže nic změnit ani to, že v důsledku chybných formulací rozhodnutí státních orgánů v průběhu trestního řízení byl poškozené ustanovený opatrovník označován nikoli správně jako Město Bruntál, ale nesprávně jako Městský úřad Bruntál. Dle názoru krajského soudu ad 33 jeho rozsudku uvedeného, není legitimní a vůbec přípustné z uvedené formulační nedůslednosti orgánů činných v trestním řízení vyvozovat důsledky, které by pro nesvéprávnou poškozenou de facto znamenaly nemožnost uplatnit přihlášený nárok v insolvenčním řízení, to vše za situace, kdy žalobce přihlásil do insolvenčního řízení uvedenou pohledávku jako vykonatelnou (dle citovaného rozsudku Okresního soudu v Bruntále),
 - v bodě 36 rozsudku krajského soudu tento uvedl, že nepřehlédl, že dle návrhu rozsudečného výroku tak, jak jej opatrovník poškozené zformuloval, má jít o pohledávku věřitele Město Bruntál, nicméně soud nemá žádnou pochybnost o tom, že žalobce zcela zjevně přihlásil do insolvenčního řízení pohledávku 125 027 Kč nikoli jako pohledávku svou vlastní, ale pohledávku poškozené nesvéprávné, která je zastoupena právě Městem Bruntál jako opatrovníkem.
- d) bod 17 odůvodnění kasačního rozhodnutí, kde odvolací soud uvedl, že podle odvolacího soudu insolvenční soud se měl vypořádat s insolvenčním soudem zjištěnými skutečnostmi, že rozsudkem Okresního soudu v Bruntále ze dne 25. 2. 2019 OP3/2010-257 byla I H ustanovena hmotněprávním opatrovníkem Obec Š. , a že v trestním řízení jí jako poškozené byl ustanoven procesní opatrovník pouze pro trestní řízení, které již bylo pravomocně skončeno. Insolvenční soud se tak vůbec nezabýval tím, zda žalobce je ve věci

aktivně legitimován, tedy zda mu svědčí v žalobě tvrzené právo, přičemž z toho, jak insolvenční soud formuloval výrok I napadeného rozsudku, lze usuzovat na to, že podle insolvenčního soudu **žalobci aktivní věcná legitimace ve věci nesvědčí**,

- e) bod 19 kasačního rozhodnutí, v němž odvolací soud uvedl, že v dalším řízení se insolvenční soud **bude zabývat aktivní věcnou legitimací žalobce** a znovu ve věci rozhodne, přičemž bude respektovat žalobní návrh. Z bodu 17 kasačního rozhodnutí akcentovaného výše ad d) a ze zde akcentovaného bodu 19 kasačního rozhodnutí, s přihlédnutím k ustanovení § 226 odst. 1 o. s. ř., pak dle názoru interpretujícího soudu (tedy navrhovatele) zcela jednoznačně plyne závazný právní názor odvolacího soudu, že žalobci Městu Bruntál aktivní věcná legitimace nesvědčí ani pro podání žaloby zahajující incidenční spor 26 ICm 302/2021, ani pro přihlášení pohledávky nesvéprávné vyplývající z citovaného rozsudku Okresního soudu v Bruntále do insolvenčního řízení tak, jak to žalobce jako opatrovník nesvéprávné přihláškou pohledávky P21 učinil; to vše přesto, že tatáž pohledávka téže nesvéprávné, přihlášená Obcí Š jako opatrovníkem nesvéprávné v téže výši a z téhož titulu a evidovaná v rámci kmenového insolvenčního řízení jako pohledávka P20, byla usnesením insolvenčního soudu vydaným v rámci kmenového insolvenčního řízení pod č. j. KSOS 12 INS 12947/2020-P20-4 odmítnuta s důsledkem, že právní mocí odmítnutím přihlášky účast věřitele v insolvenčním řízení končí.
25. Krajský soud rozhodující v incidenčním sporu 26 ICm 302/2021 je tak na základě interpretace shora rozebrané přesvědčen o tom, že je de lege lata ve smyslu ustanovení § 226 odst. 1 o. s. ř. zavázán právním názorem odvolacího soudu shora uvedeným.
26. Hodnotící úsudek odvolacího soudu uvedený ad 15 kasačního rozhodnutí, že rozsudek krajského soudu je nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů, důvod pro konstatování konfliktu s ústavním pořádkem České republiky nepochybně nezakládá, neboť sám o sobě nevede k takové interpretaci a aplikaci práva, které by ve svém důsledku znemožnily realizaci oprávněného nároku nesvéprávné, který jí byl přiznán již rozhodnutím soudu v trestním řízení, v poměrech insolvenčního řízení dlužníka. Krajský soud, vědom si svého místa v soudní soustavě jako insolvenční soud v 1. stupni povoláný k rozhodnutí incidenčního sporu, uvedený hodnotící názor odvolacího soudu pokorně přijímá, byť se mu jeví, že není příléhavý (viz citované pasáže rozsudku krajského soudu, jimiž dle názoru krajského soudu byly popsány i hodnotící úsudky a právní závěry krajského soudu, které jej vedly k vydání rozhodnutí tak, jak bylo vydáno, a v neposlední řadě také obsah samotného kasačního rozhodnutí, které na jedné straně rozhodnutí krajského soudu hodnotí jako zcela nepřezkoumatelné, ale současně bez pochybností identifikuje nesprávnost rozhodnutí krajského soudu shledanou odvolacím soudem, totiž dle odvolacího soudu chybné posouzení aktivní věcné legitimace žalobce a v souvislosti s tím je odvolacím soudem formulován závazný názor, že žalobci aktivní věcná legitimace ve věci nesvědčí a že v dalším průběhu řízení bude povinností krajského soudu zabývat se aktivní věcnou legitimací žalobce).

VI.

Zásada ekonomičnosti řízení a neexistence zásady dvojinstančnosti soudního řízení

27. Se zřetelem k tomu, že dle názoru navrhovatele není ustanovení § 226 odst. 1 o. s. ř. samo o sobě jediným zdrojem obtíží při aplikaci procesního práva upravujícího postup soudů po vydání rozhodnutí soudu 1. stupně, jež bylo napadeno odvoláním, nýbrž zpřesnění by si v zájmu náležitě interpretace a aplikace procesního práva v průběhu odvolacího řízení vyžádala právní úprava přinejmenším hlavy první, části čtvrté občanského soudního řádu, uvádí navrhovatel (možná poněkud obiter dictum ve vztahu k níže formulovanému procesnímu návrhu, ale snad nikoli samoučelně) následující.

28. Nezpochybnovanou a dlouhodobě tradovanou základní zásadou občanského soudního řízení (vedle zásad dalších) je i zásada ekonomičnosti řízení. Z uvedené zásady, jakož i z judikatury Ústavního soudu, se pak podává požadavek, aby obecné soudy pokud možno rychle a bez zbytečných průtahů poskytovaly ochranu právům osob, které ji hledají u soudu, a aby uvedená ochrana byla pokud možno rychlá a efektivní, přičemž nepřiměřeně dlouhá délka řízení může mít negativní dopad i na toho účastníka řízení, který v soudem projednávané věci nakonec nebyl procesně úspěšný. Současně platí, že v teorii i praxi procesního práva v posledním období mimo jakoukoli pochybnost převážil názor, že teze podřaditelná pod názor, že občanské soudní řízení je ovládáno zásadou dvojinstančnosti řízení, není podřaditelnou pod žádnou z tezí občanského soudního řízení, tedy že občanské soudní řízení není ovládáno zásadou dvojinstančnosti řízení. Tak např. dle rozhodnutí Nejvyššího soudu 24 Cdo 2396/2019-351 ze dne 17. 12. 2019 platí, že dvojinstančnost není obecnou zásadou občanského soudního řízení a už vůbec ne ústavní zásadou vztahující se k občanskému soudnímu řízení. Odvolací soud proto nemůže odmítnout provést za odvolacího řízení jakýkoli důkaz potřebný ke zjištění skutkového stavu věci jen s poukazem na „zásadu dvojinstančnosti občanského soudního řízení“. Z uplatňování dvojinstančnosti v občanském soudním řízení nelze v žádném případě dovozovat, že by znamenala určení jakéhosi pořadí při posuzování tvrzení a názorů účastníků soudy, tzn., že by se k ní mohl vyslovit odvolací soud jen a teprve tehdy, zaujal-li k nim stanovisko již soud 1. stupně. Odvolací soud tedy může ve svém rozhodnutí dospět oproti soudu 1. stupně k rozdílnému skutkovému a právnímu názoru, který může vyústit i v opačné rozhodnutí. Takový postup i podle Ústavního soudu není v rozporu se zásadou dvojinstančnosti řízení. Je však nepřijatelné, aby se odvolací soud v takovém případě nevypořádal se všemi hledisky, které jsou podle zákonné úpravy v posuzované věci relevantní a uceleně neposoudil okolnosti, jež v řízení vyšly najevo (zde rozhodnutí Nejvyššího soudu odkazuje na nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 1. 2005 II. ÚS 363/03 nebo nálezy ze dne 26. 1. 2016 IV. ÚS 2273/14). V tomto smyslu navrhopatel poukazuje i na důvody uvedené v nálezu Ústavního soudu II. ÚS 2766/2014 ze dne 1. 12. 2015, kdy tímto nálezem vrcholný orgán soudnictví v České republice připomíná i možnost odvolacího soudu v systému neúplné apelace změnit rozhodnutí ve věci samé, pokud soud 1. stupně rozhodl nesprávně, ač správně zjistil skutkový stav anebo je po doplnění nebo zopakování dokazování skutkový stav zjištěn tak, že je možno ve věci rozhodnout (strana 9 nálezu). Z nálezu IV. ÚS 4091/18 ze dne 5. 2. 2019 pak lze ve vztahu k řešené problematice citovat (byť uvedený nálezy si všimá postupu odvolacího soudu v trestním řízení, jsou obecné otázky ústavně konformního postupu soudu v odvolacím řízení aplikovatelné i do občanského soudního řízení), že ani ustanovení § 262 trestního řádu (jehož obdobou je pro poměry občanského soudního řízení ustanovení § 221 odst. 2 o. s. ř.), nevytváří odvolacímu soudu širší prostor k prosazení svého názoru na postup a závěry nalézacího soudu, než jaký mu vymezuje procesní řád. Odvolací soud proto např. může zavázat soud 1. stupně, aby se vypořádal se všemi okolnostmi významnými pro rozhodnutí, odstranil nejasnosti nebo neúplnosti svých skutkových zjištění, případně aby některé důkazy zopakoval nebo provedl další důkazy, dostojí-li však rozhodnutí soudu 1. stupně těmto požadavkům, nemůže ho odvolací soud zrušit pouze z důvodu, aby prosadil své hodnocení takto provedených důkazů a z něho plynoucí závěry ohledně skutkových zjištění (bod 34 nálezu).
29. Při hlubokém respektu k zásadě nezávislosti soudů a soudců, včetně soudů a soudců odvolacích, a při hlubokém respektu k možnosti odvolacího soudu prosadit svůj právní názor na řešení sporné právní otázky a v neposlední řadě rovněž konečným způsobem prosadit způsob, jakým bude ve výsledku o věci rozhodnuto (v poměrech odvolacího řízení), navrhopatel má za to, že odvolacímu soudu v souladu se zásadou ekonomičnosti řízení a v souvislosti s tím, jaký závazný právní názor zformuloval (stran nedostatku aktivní legitimace žalobce) a se zřetelem k tomu, že zásada dvojinstančnosti řízení není ve smyslu shora uvedeném obecně uznávanou zásadou občanského soudního řízení, byla otevřena možnost změny napadeného rozsudku ve smyslu zamítnutí žaloby odvolacím soudem.

30. S hlubokým respektem k možnému odlišnému právnímu názoru k právě uváděnému se navrhovatel domnívá, že odvolací soud při respektování všech zákonných ustanovení i zásad odvolacího řízení mohl přistoupit nikoli ke kasací rozsudku krajského soudu, ale k jeho změně ve smyslu zamítnutí žaloby tak, jak se to podává z jeho explicitně vyjádřeného názoru o nedostatku aktivní legitimace žalobce ve věci. Navrhovatel se domnívá, že pro tento postup byly dány okolnosti jej umožňující, a to zejména fakt, že soud 1. stupně ve věci správně a úplně zjistil skutkový stav (v této souvislosti navrhovatel odkazuje na samotné hodnocení skutkových zjištění odvolacím soudem), fakt, že (pro následně zformulovaný závěr o nedostatku aktivní legitimace) odvolací soud neučinil proti soudu 1. stupně žádná další skutková zjištění (snad s výjimkou existence rozhodnutí o ustanovení hmotněprávního opatrovníka nesvéprávně rozsudkem Okresního soudu v Bruntále ze dne 25. 2. 2019, jež však lze mít za nezpůsobilé ve výsledku změnit předjímaný závěr o procesním neúspěchu nesvéprávně pramenící z faktu, že přihláška podaná tímto hmotněprávním opatrovníkem pod P20 byla odmítnuta) a fakt, že přes odvolacím soudem shledanou nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu odvolací soud přesně identifikoval a v odůvodnění svého rozhodnutí pojmenoval důvod, pro který shledal vyhovující rozsudek krajského soudu nesprávný, kdy na rozdíl od krajského soudu dospěl k závěru (pro krajský soud právně závaznému), že žalobci aktivní věcná legitimace ve věci nesvědčí. Pro vyloučení jakékoli pochybnosti stran závaznosti právě citovaného názoru odvolacího soudu pro krajský soud pak tento krajskému soudu uložil, aby se v dalším řízení insolvenční soud zabýval aktivní věcnou legitimací žalobce a znovu ve věci rozhodl. Lze se tak domnívat, že byl-li ve věci správně a v zásadě úplně zjištěn skutkový stav a byl-li formulován závazný právní názor stran nedostatku aktivní věcné legitimace žalobce, mohlo být v souladu se zásadou ekonomičnosti řízení rozhodnutí krajského soudu změněno ve smyslu ustanovení § 220 odst. 1 písm. a) nebo § 220 odst. 1 písm. b) o. s. ř.

VII.

Nesoulad ustanovení § 226 odst. 1 s ústavním pořádkem a nemožnost jeho ústavně konformního výkladu v poměrech navrhovatelem projednávané věci

31. Článek 95 odst. 1 Ústavy České republiky vyhlášené pod č. 1/1993 Sb. ve znění pozdějších novel (dále jen Ústava) zní takto: soudce je při rozhodování vázán zákonem a mezinárodní smlouvou, která je součástí právního řádu; je oprávněn posoudit soulad jiného právního předpisu se zákonem nebo s takovou mezinárodní smlouvou.
32. Článek 95 odst. 2 Ústavy zní takto: dojde-li soud k závěru, že zákon, jehož má být při řešení věci použito, je v rozporu s ústavním pořádkem, předloží věc Ústavnímu soudu.
33. Článek 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky vyhlášené pod č. 2/1993 Sb. ve znění pozdějších novel (dále jen Listina) zní takto: každý se může domáhat stanoveným postupem svého práva u nezávislého a nestranného soudu a ve stanovených případech u jiného orgánu.
34. Ustanovení § 226 odst. 1 o. s. ř., k jehož derogaci předkládaný návrh směřuje, zní takto: bylo-li rozhodnutí zrušeno a byla-li věc vrácena k dalšímu řízení, je soud prvního stupně vázán právním názorem odvolacího soudu.
35. Úvodem má navrhovatel za žádoucí podotknout, že předkládaný návrh na derogaci ustanovení § 226 odst. 1 o. s. ř. neodůvodňuje toliko patrným rozporem mezi článkem 95 odst. 1 Ústavy a k derogaci navrženým ustanovením o. s. ř., kdy na rozdíl od článku 95 odst. 1 Ústavy podústavní předpis („běžný“ zákon v podobě občanského soudního řádu) ukládá soudu vázanost nejen prameny práva vyjmenovanými v článku 95 odst. 1 Ústavy, ale i pramenem práva v podobě závazného právního názoru odvolacího soudu.

36. Jak již uvedeno, navrhovatel hluboce respektuje a ctí princip nezávislosti soudu a soudců vyjádřený přímo v ústavním pořádku České republiky a tuto nezávislost chápe nikoli jako privilegium navrhovatele, ale především jako závazek v jeho duchu a principech poskytovat ochranu fyzickým a právníkům osobám, případně veřejnoprávním korporacím v těch případech, kdy se v duchu článku 36 odst. 1 Listiny domáhají svého práva u nezávislého a nestranného soudu. V zájmu bezrozpornosti fungování soudní soustavy navenek a v zájmu jejího efektivního fungování coby předpokladu naplnění poslání soudní soustavy má navrhovatel za to, že v určité formě a v určitých případech musí zákonodárce přistoupit k řešení, jež v citlivě a odpovědně vymezených případech stanoví, že soud nižšího stupně (podřazený soud) je vázán právním názorem soudu vyššího stupně (nadřazeného soudu).
37. Navrhovatel má za nezbytné podat tento návrh přesto, že ustanovení § 226 odst. 1 o. s. ř. je součástí právního řádu České (Československé) republiky již desítky let, dosud nebylo derogováno a pokud je navrhovateli známo, ani nebyl podán návrh na jeho derogaci.
38. Přesto jsou dle názoru navrhovatele v daném případě splněny podmínky pro derogaci zmíněného ustanovení § 226 odst. 1 o. s. ř., neboť v projednávané věci není možný jeho ústavně konformní výklad a svou kusostí a neúplností způsobuje interpretační a aplikační obtíže (jež budou dále příkladmo zmíněny), jež se jen výjimečně podaří překonat ústavně konformním výkladem (spočívajícím zpravidla v neaplikování zákonného ustanovení § 226 odst. 1 o. s. ř. v případech, kdy pro to lze nalézt oporu v rozhodnutí dovolacího nebo ústavního soudu vydaného v téže projednávané věci – viz dále uvedené řízení ve věci 33 ICm 757/2013).
39. V rámci stanoveného procesního postupu v řízení o incidenční kontrolu právní normy soud na prvním místě uvádí, že je jeho primární povinností ve vzniklé procesní situaci aplikovat ustanovení § 226 odst. 1 o. s. ř., jehož derogace je tímto návrhem sledována, a to nejen v obecné podobě, ale přímo a konkrétně, kdy v poměrech navrhovatelem projedávané věci odvolací soud shledal nedostatek aktivní věcné legitimity žalobce ve věci a aniž tento zásadní právní závěr zohlednil sám ve formě změny přezkoumávaného rozsudku ve směru zamítnutí žaloby, z tohoto důvodu zrušil rozsudek krajského soudu s tím, že formuluje, že žalobci aktivní věcná legitimita ve věci nesvědčí a ukládá insolvenčnímu soudu (krajskému soudu) v dalším průběhu řízení se zabývat aktivní věcnou legitimitou žalobce a znovu (ve smyslu závazného právního názoru odvolacího soudu o nedostatku aktivní věcné legitimity žalobce) rozhodnout při respektování žalobního návrhu – promítnuto do důsledků, odvolací soud ukládá krajskému soudu v poměrech incidenčního sporu jím projednávané žaloby zamítnout pro odvolacím soudem shledaný nedostatek aktivní věcné legitimity žalobce.
40. Dle přesvědčení navrhovatele by postup krajského soudu v případě plného respektování závazného právního názoru odvolacího soudu vedl k vydání rozsudku jako individuálního aktu aplikace práva, který by sám o sobě byl v příkrém rozporu se základními hodnotami chráněnými ústavním pořádkem demokratického a právního státu a v rozporu s přirozeně vnímanou spravedlností; nepochybně by byl také v rozporu s požadavkem na jednotu a vnitřní bezrozpornost nejen vnitrostátního právního řádu, ale také i individuálních aktů aplikace práva vydaných orgány demokratického a právního státu povolanými k jejich aplikaci, počítaje v to soudy na prvním místě.
41. Z předešlých částí tohoto návrhu, které se věnují vylíčení podstatných skutečností v řízení zjištěných, je totiž zřejmé, že
 - rozsudkem Okresního soudu v Bruntále, jímž byl dlužník shledán vinným ze zpronevěry dle § 206 odst. 1, odst. 3, odst. 4 písm. b) trestního zákoníku, bylo mimo jiné insolvenčnímu dlužníkovi uloženo zaplatit poškozené nesvéprávně na náhradu škody částku 125 027 Kč, kdy tento výše uvedeným způsobem materiálně vyjádřený výrok byl Okresním soudem

v Bruntále formulován tak, že (insolvenční dlužník) P H je povinen zaplatit „Městskému úřadu, zastoupeným Mgr. Pavlem Hrdou, opatrovníkem I H , částku 125 027 Kč“. Uvedený soud takto rozhodl poté, kdy kolizním opatrovníkem nesvéprávné byl pro dobu a účely trestního řízení ustanoven „Městský úřad Bruntál“, tedy Město Bruntál,

- v dalším průběhu doby byl nesvéprávné ustanoven opatrovník v podobě Obce Š , kterýžto opatrovník dne 2. 9. 2020 doručil insolvenčnímu soudu přihlášku pohledávky jeho opatrovankyně I H ve výši 125 027 Kč, a to jako pohledávku vykonatelnou podle rozsudku Okresního soudu v Bruntále č. j. 4 T 222/2011-232, kdy (zřejmě v důsledku právní neznalosti) tento opatrovník nesvéprávné pohledávku jménem nesvéprávné přihlásil jako pohledávku podmíněnou s tím, že „pohledávku požaduje vyplatit, pokud nebude uhrazena k pohledávce přihlášené Městem Bruntál“.
 - dne 2. 9. 2020 byla do insolvenčního řízení dlužníka přihlášena tatáž pohledávka ve výši 125 027 Kč jako pohledávka vykonatelná podle rozsudku Okresního soudu v Bruntále č. j. 4 T 222/2011-232 ze dne 3. 4. 2012 s tím, že jako věřitel pohledávky bylo označeno Město Bruntál – Městský úřad Bruntál a s tím, že dle shora označeného trestního rozsudku je částku představující škodu způsobenou dlužníkem oprávněno inkasovat Město Bruntál, které je tak věřitelem, přičemž v dané věci probíhá exekuční řízení vedené u Exekutorského úřadu Bruntál pod sp. zn. 200 EX 1129/13.
 - z hlediska věcného obsahu identickými usneseními insolvenčního soudu ze dne 25. 9. 2020 byla jak pohledávka P20 přihlášená I H zastoupenou opatrovníkem Obcí Š , tak pohledávka P21 věřitele Města Bruntál – Městského úřadu Bruntál posouzena jako pohledávka nevykonatelná (s identickým odůvodněním citovaným výše při prezentaci skutkových okolností věci).
 - jak shora uvedená pohledávka P20 (přihlášená I H zastoupenou opatrovníkem Obec Š), tak shora uvedená pohledávka P21 (přihlášená Městem Bruntál), ač obě byly přihlášeny uvedenými subjekty jako vykonatelné ve shodné výši 125 027 Kč podle téhož rozsudku Okresního soudu v Bruntále, vydané v trestní věci insolvenčního dlužníka byly insolvenčním správcem popřeny, přičemž listinami ze dne 10. 10. 2020 insolvenční správce o popření obou takto přihlášených pohledávek vyrozuměl jejich přihlašovatele (v případě pohledávky P20 Obec Š , aniž uvedl, že Obec Š je vyrozumívána jako opatrovník nesvéprávné), a v případě pohledávky P21 Město Bruntál. Obsah popěrného úkonu insolvenčního správce byl obdobného obsahu ve vztahu k oběma pohledávkám, tzn., že pohledávka nevznikla a pokud vznikla, je promlčená, kdy v případě pohledávky P20 přihlášené prostřednictvím opatrovníka samotnou nesvéprávnou bylo jako důvod popěrného úkonu uvedeno, že **věřitel přihlásil pohledávku jako podmíněnou tím, že nárok vznikne, pokud nebude uhrazena pohledávka věřitele Město Bruntál**. Dle názoru správce je zjevné, že nárok věřitele není nijak závislý na pohledávce věřitele Město Bruntál, pohledávka v podobě přihlášené věřitelem tedy nemůže vzniknout.
 - přihláška pohledávky P20 pak byla usnesením ze dne 12. 3. 2021 odmítnuta s tím, že právní mocí usnesení účast věřitele v insolvenčním řízení končí, když důvodem odmítnutí bylo to, že nesvéprávná zastoupená opatrovníkem Obcí Š nepodala ve stanovené lhůtě žalobu na určení pravosti shora uvedeným způsobem popřené pohledávky.
42. Skutečnosti shora uvedené lze tady v kostce popsat tak, že insolvenční dlužník se ke škodě nesvéprávné dopustil jednání orgány činnými v trestním řízení kvalifikovaného jako trestný čin zpronevěry, jímž nesvéprávné způsobil škodu ve výši 125 027 Kč tím, že si присвоjil a pro svou potřebu v uvedené částce použil invalidní důchody vyplácené poškozené nesvéprávné. Okresní

Shodu s prvopisem potvrzuje Mgr. Blanka Schwarzerová.

soud v Bruntále v souvislosti s výrokem o vině insolvenčního dlužníka a s výrokem o trestu vyslovil také výrok o náhradě škody, jímž uložil dlužníkovi zaplatit na náhradě škody mimo jiné I. H. [redacted], zastoupené Městem Bruntál jako kolizním opatrovníkem jí ustanoveným pro potřeby trestního řízení, částku 125 027 Kč (byť výrok byl trestním soudem formulován tak, že částku ve výši 125 027 Kč je obžalovaný povinen zaplatit Městskému úřadu Bruntál, zastoupenému Mgr. Pavlem Hrdou, opatrovníkem I. H. [redacted], je nepochybné, že trestní soud přiznal svým pravomocným vykonatelným rozhodnutím nárok na náhradu škody právě nesvéprávně). Patrně s ohledem na to, jak nešťastně byl výrok o náhradě škody v odsuzujícím rozsudku Okresního soudu Bruntál formulován, byl uvedený nárok podávající se ze zmíněného rozsudku přihlášen do insolvenčního řízení dlužníka jak nesvéprávnou zastoupenou hmotněprávním opatrovníkem Obec Š. [redacted], tak Městem Bruntál, kdy zřejmě shodou okolností v návaznosti na nešťastnou formulaci užitou v odsuzujícím rozsudku ve výroku o náhradě škody přihlásila nesvéprávná zastoupená opatrovníkem svůj nárok do insolvenčního řízení jako nárok podmíněný tím, že částka 125 027 Kč nebude v insolvenčním řízení shledána jako pravá na základě přihlášky podané souběžně Městem Bruntál, které ji (opět zřejmě na základě formulace výroku o náhradě škody v odsuzujícím rozsudku) přihlásilo jako nepodmíněnou. V poměrech kmenového insolvenčního řízení pak obě pohledávky, ač byly výslovně přihlášeny jako vykonatelné, byly obsahově identickými usneseními posouzeny jako nevykonatelné (viz identická usnesení ze dne 25. 9. 2020 lišící se jen v čísle jednacím) a následně byly insolvenčním správcem popřeny. Ač insolvenční správce musel anebo měl vědět o tom, z jakých důvodů či vztahů byla jedna a tatáž pohledávka nesvéprávně přihlášená dvěma různými subjekty z téhož důvodu, přesto obě pohledávky popřel a pohledávku přihlášenou samotnou nesvéprávnou (jednající opatrovníkem) pak dokonce popřel s odůvodněním, že pohledávku nutno popřít, neboť byla přihlášená jako podmíněná, přičemž je zjevné, že nárok věřitele není nijak závislý na pohledávce věřitele Město Bruntál, a „**pohledávka v podobě přihlášené věřitelem tedy nemůže vzniknout**“. Po takto formulovaném popěrném úkonu insolvenčního správce ve vztahu k přihlášce P20 (a zřejmě u vědomí, že tatáž pohledávka je přihlášená Městem Bruntál pod P21) pak Obec Š. [redacted] jako opatrovník nesvéprávně nepodala ve stanovené lhůtě návrh na zahájení řízení o určení pravosti nesvéprávnou přihlášené pohledávky, v důsledku čehož byla pohledávka nesvéprávně pravomocně odmítnuta a v poměrech insolvenčního řízení tak nemůže být uspokojena ani z části. Město Bruntál stran určení pravosti téže pohledávky nesvéprávně žalobu o určení pravosti pohledávky přihlášené Městem Bruntál podalo. Navrhovatel v takto vzniklém incidenčním sporu situaci posoudil komplexně a po provedení dokazování žalobě o určení pravosti pohledávky rozhodl tak, jak se podává z jeho rozsudku ze dne 20. 7. 2021, kdy v odůvodnění rozhodnutí akcentoval účel a smysl řízení, jakož i nepochybnou existenci vykonatelné pohledávky svědčící nesvéprávně, kterážto koneckonců byla řádně jejím opatrovníkem do insolvenčního řízení přihlášená, a kdy zjevně z důvodu pochybení Okresního soudu v Bruntále při formulaci výroku o náhradě škody v odsuzujícím rozsudku byla (duplicitně) podána přihláška téže pohledávky nesvéprávně také Městem Bruntál. Kasačním rozhodnutím odvolacího soudu byl vyhovující rozsudek krajského soud zrušen a závazným právním názorem odvolacího soudu bylo krajskému soudu jako soudu 1. stupně uloženo se znovu zabývat aktivní legitimací žalobce v osobě Města Bruntál při současné formulaci závazného právního názoru odvolacího soudu, že žalobci aktivní věcná legitimace ve věci nesvědčí.

43. Důsledkem vzniklé situace je fakt, že ač nesvéprávná do insolvenčního řízení dlužníka přihlásila svou pohledávku jako vykonatelnou podle odsuzujícího pravomocného rozsudku v trestní věci insolvenčního dlužníka, přesto její přihláška byla posouzena nejprve jako nevykonatelná a následně byla pravomocně odmítnuta; jediným drobným pochybením opatrovníka nesvéprávně procesního charakteru pak byl fakt, že nesvéprávná prostřednictvím svého opatrovníka pohledávku přihlásila jako podmíněnou u vědomí toho, že s ohledem na vadnou formulaci výroku o náhradě škody v odsuzujícím rozsudku byla pohledávka souběžně přihlášená Městem Bruntál, jež svou legitimaci (či spíše povinnost se přihlásit) zjevně dovodilo z vadně formulovaného výroku o náhradě škody,

který byl koneckonců vydán orgánem veřejné moci, totiž soudem v trestním řízení vedeném proti insolvenčnímu dlužníkovi. Lze-li jako pochybení opatrovníka nesvéprávné vnímat to, že v 30 denní lhůtě po vyrozumění o popření pohledávky nepodal žalobu o určení pravosti pohledávky přihlášené pod P20, nelze přehlédnout, že v uvedené době byla tatáž pohledávka přihlášena ještě jedenkrát, a to pod P21 Městem Bruntál, což mohlo mít zásadní vliv na to, zda se nesvéprávná prostřednictvím svého opatrovníka rozhodne podat návrh na zahájení řízení o určení pravosti pohledávky přihlášené pod P20. Přitom nunto akcentovat, že insolvenčnímu správci, případně také soudním osobám v rámci kmenového insolvenčního řízení, musely uvedené okolnosti být známy.

44. Dále uvedeným si krajský soud jako soud 1. stupně nikterak neosobuje mu nepřislušející právo jakkoli posuzovat akty aplikace práva vydané jinými orgány veřejné moci, přesto v poměrech tohoto návrhu se patrně vyjádření názoru k nim nemůže vyhnout, byť v jím vydaném rozsudku byl v této věci velmi zdrženlivý a nikoli vyčerpávající. Přitom měl na paměti apel podávající se z nálezů Ústavního soudu IV. ÚS 4091/18 ze dne 18. 5. 2019 vyjádřený slovy, že úcta k nezávislému soudnímu rozhodování jako jednomu ze základních pilířů právního státu by měla být zvláště patrná v aktech samotné soudní moci.
45. Dosavadní akty aplikace práva orgánů veřejné moci konstatované výše v textu tak navrhovatel dále nehodnotí, nýbrž toliko v poměrech tohoto návrhu na incidenční kontrolu ústavnosti právní normy k nim připojuje svůj názor navrhovatele coby účastníka řízení před ústavním soudem.
46. Na počátku vzniklé situace zřejmě stálo usnesení státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství v Bruntále, která své rozhodnutí o ustanovení kolizního opatrovníka nesvéprávné pro účely trestního řízení formulovala tak, že nesvéprávné byl jako opatrovník ustanoven Městský úřad v Bruntále. Z uvedenou nesprávností se krajský soud vyrovnal v odůvodnění svého rozsudku a dospěl k závěru, že nepochybně uvedeným usnesením byl nesvéprávné ustanoven opatrovník v osobě Města Bruntál, coby entity způsobilé mít práva a povinnosti a být účastníkem řízení. Zmíněná formulační nesprávnost se pak odrazila i ve výroku o náhradě škody formulované Okresním soudem v Bruntále v rozsudku č. j. 4 T 222/2011 – 232, jež zjevně zakládá vykonatelnost pohledávky nesvéprávné na náhradu škody jí trestným činem insolvenčního dlužníka způsobené. Rovněž s touto formulační nedůsledností soudu jako orgánu veřejné moci se krajský soud vyrovnal v odůvodnění svého rozsudku (viz body 31 až 34 rozsudku krajského soudu).
47. Naopak je zřejmé, že insolvenční správce coby orgán veřejné moci sui generis (pro poměry insolvenčního řízení vybavený některými pravomocemi a kompetencemi obdobně, jako jsou pro oblast dědického řízení některými pravomocemi a kompetencemi soudu vybavení notáři v postavení soudních komisařů) a insolvenční soud v poměrech kmenového insolvenčního řízení nehodnotili uvedené nedokonalosti jako nedokonalosti toliko formulační povahy s akcentem na podstatu takto formulovaných výroků orgánů státní moci, nýbrž k jejich interpretaci přistoupili tak, že uvedené (dle názoru navrhovatele) formulační nedostatky jsou ve skutečnosti pochybeními orgánů veřejné moci, v jejichž důsledku nikdy poškozené nesvéprávné nevznikl soudem přiznaný nárok na náhradu škodu a pohledávka je tak nejen nevykonatelná, ale v zásadě o ní nebylo nikdy orgánem aplikace práva rozhodnuto („nárok nevyznikl“). Uvedený přístup k interpretaci zmíněných předchozích aktů aplikace práva orgány státní moci je patrný jak z usnesení ze dne 25. 9. 2020 (jež bylo v identické podobě vydáno jak ve spise pohledávky P20, tak ve spise pohledávky P21), tak z časově následného popěrného úkonu insolvenčního správce. Ve vztahu k obsahu usnesení KSOS 12 INS 12947/2020-P20-2, resp. KSOS 12 INS 12947/2020-P21-2 nutno totiž dovodit, že krajský soud považoval entitu označenou jako Městský úřad Bruntál za subjekt odlišný od subjektu Město Bruntál a tedy entitu označenou jako Městský úřad Bruntál za subjekt nadaný způsobilostí mít práva a povinnosti a být účastníkem řízení, neboť jen subjekt takto označený může být odlišným subjektem od subjektu označovaného jako Město Bruntál. Označuje-li uvedené usnesení jako (jiného) oprávněného Městský úřad Bruntál, je nepochybné,

že na rozdíl od posouzení provedeného v poměrech incidenčního sporu krajským soudem uvedené usnesení dovozuje, že Městský úřad Bruntál je jiným (a tedy nevyhnutelně existujícím) subjektem oproti Městu Bruntál, protože - dovozuje dále insolvenční soud v uvedeném usnesení – věřitelé neprokázali, že se jejich pohledávka stala vykonatelnou ke dni rozhodnutí o úpadku dlužníka, když rozsudek Okresního soudu v Bruntále svědčí ve prospěch oprávněného Městského úřadu Bruntál (nesvědčí tedy ani ve prospěch Města Bruntál ani ve prospěch poškozené nesvéprávné). Insolvenční správce pak veden zjevně obdobnými úvahami popřel pohledávku nesvéprávné, ať již byla pod P20 přihlášena samotnou nesvéprávnou prostřednictvím jejího opatrovníka, či ať již byla s ohledem na to, jakým způsobem zformuloval svůj výrok o náhradě škody Okresní soud v Bruntále, přihlášena Městem Bruntál. V poměrech kmenového insolvenčního řízení byl tak dle navrhovatele mimo jakoukoli pochybnost vzniklý nárok nesvéprávné posouzen přesto, že na základě výše uvedeným způsobem formulovaného výroku Okresního soudu v Bruntále o povinnosti dlužníka nahradit škodu nesvéprávné byla zahájena exekuce srážkou ze mzdy povinného dlužníka k vymožení pohledávky 125 027 Kč (kterážto přinejmenším k datu 7. 7. 2020 trvala, jak plyne z vyrozumění Exekutorského úřadu Bruntál citovaného ad 8 rozsudku krajského soudu). Je tedy zjevné, že jak soud kompetentní k pověření soudního exekutora provedením exekuce, tak krajský soud v rozsudku následně zrušeném kasačním rozhodnutím existentnost a vykonatelnost pohledávky nesvéprávné vyhodnotily zcela odlišným způsobem než insolvenční soud a insolvenční správce v rámci kmenového insolvenčního řízení, přičemž z obsahu kasačního rozhodnutí se podává, že odvolací soud se přiklonil k interpretaci předešlých aktů aplikace práva veřejné moci způsobem odpovídajícím jejich interpretaci insolvenčním správcem a insolvenčním soudem v poměrech kmenového insolvenčního řízení.

48. Dle nálezu Ústavního soudu II. ÚS 3076/13 skutečnost, že Česká republika patří do rodiny demokratických právních států v materiálním pojetí, představuje významné implikace v oblasti interpretace a aplikace práva. Princip právního státu je vázán na formální charakteristiky, které právní pravidla v daném právním systému musí vykazovat, aby je jednotlivci mohli vzít v potaz při určování svého budoucího jednání. **Požadavky v podobě předvídatelnosti, jakož i respektu k obecným zásadám právním, především ústavněprávním principům, jakož i právní jistotě, je tudíž nutno klást i na individuální právní akty, zvláště pak soudní rozhodnutí. Je povinností soudu se přitom vystříhat nadměru formalistické interpretace a aplikace zákonných ustanovení i soukromoprávních ujednání a je třeba vystříhat se extrémního nesouladu právních závěrů se skutkovými zjištěními.**
49. Navrhovatel pro úplnost podotýká, že si je vědom judikatury Ústavního soudu, podle které umožňuje-li učiněné právní jednání výklad takový, který zakládá jeho neplatnost, a současně i výklad takový, který zakládá jeho platnost, je na místě přichýlit se k výkladu zakládajícímu platnost zmíněného ujednání. Současně ovšem dle navrhovatele nutno akcentovat, že nelze ztratit se zřetele smysl a účel právních norem, kdy jazykový výklad jak právní normy, tak soukromoprávního ujednání, tak aktu aplikace práva veřejné moci je pouze prvotním přiblížením se k obsahu a smyslu těchto „právních norem“ (kdy samozřejmě v ideálním případě akt aplikace práva by měl být formulován tak, že není rozporu mezi jeho smyslem a účelem – materiálním obsahem – a jeho slovním vyjádřením). Navrhovatel má na paměti, že opět Ústavní soud ve své konstantní judikatuře již mnohokrát konstatoval, že netoleruje orgánům veřejné moci a především obecným soudům formalistický postup, který používá sofistickované odůvodnění k prosazení zřejmé nespravedlnosti. Při interpretaci a aplikaci práva nelze opomíjet jejich účel a smysl, který není možné vždy hledat jen ve slovech a větách toho kterého předpisu či ujednání, a zde navrhovatel dodává také „toho kterého předpisu či ujednání či **aktu aplikace práva veřejné moci**, a to zcela v duchu nálezů Pl. ÚS 21/96 ze dne 4. 2. 1997 a Pl. ÚS 33/97. Z tohoto nálezu lze také dovodit úsudek, že mechanická aplikace práva abstrahující, resp. neuvědomující si smysl a účel právní normy, pak z práva činí nástroj odcizení a absurdity. Ke znakům vymezujícím společenství lidí patří vymezitelný okruh společně sdílených hodnot, jakož i představ o racionalitě (účelnosti) chování.

50. Na základě uvedeného pak navrhovatel má za zcela vysvětleno a odůvodněno konstatování již výše uvedené, totiž že pokud by se důsledně přidržel závazného právního názoru odvolacího soudu o nedostatku aktivní věcné legitimace Města Bruntál ve věci (což by nevyhnutelně vedlo k zamítnutí žaloby o určení pravosti jím přihlášené pohledávky), krajský soud by tak vydal akt zcela rozporný s požadavky formulovanými Ústavním soudem na kvalitu individuálních aktů aplikace práva, zvláště pak soudních rozhodnutí tak, jak byly navrhovatelem příkladmo výše vyčteny. Dle názoru navrhovatele bylo na místě, aby v souladu s výše uvedenými zásadami insolvenční správce i insolvenční soud v rámci kmenového insolvenčního řízení odpovědně a dle obsahu posoudili přihlášky pohledávky P20 a P21 a to nejen samy o sobě, ale i ve vzájemném kontextu, a pokud by takto učinili, bylo by na místě shledat jednu či druhou pohledávku jako vykonatelnou a přihlášenou k tomu věcně legitimovanou osobou (z podstaty věci tak měla být posouzena spíše pohledávka P20, kterou jménem samotné nesvéprávné přihlásil její hmotněprávní opatrovník a kdy jediným nedostatkem této přihlášky bylo její přihlášení jako podmíněné, což však dle názoru navrhovatele je způsobeno nedokonalou formulací výroku o náhradě škody v odsuzujícím rozsudku Okresního soudu v Bruntále). V tomto smyslu pak patrně bylo na místě onu „podmíněnost“ posoudit se zřetelem ke všemu již výše uvedenému.
51. Uvedený názor si navrhovatel dovoluje formulovat nikoli proto, že by mu příslušelo posuzovat věcnou správnost pravomocných rozhodnutí vydaných v rámci téhož kmenového insolvenčního řízení jinými soudními osobami, nýbrž proto, že s uvedeným posouzením dle odlišného právního názoru byl nucen se vyrovnat v rámci právního posouzení jím řešeného incidenčního sporu, jež vyústil ve vydání zmíněného kasačního rozhodnutí; resp. při právním posouzení jím řešeného incidenčního sporu navrhovatel akcentoval takové právní posouzení věci, jež by nevyústilo k situaci, že by pohledávka žalobkyně, jejíž vykonatelnost byla založena trestním rozsudkem Okresního soudu v Bruntále, nebyla zjištěna, ač byla (zřejmě z důvodu právní jistoty) duplicitně přihlášená jak samotnou nesvéprávnou, resp. jejím opatrovníkem, tak Městem Bruntál, které ji přihlásilo zřejmě s ohledem na to, jakým nešťastným způsobem byl formulován výrok o náhradě škody ve zmíněném odsuzujícím rozsudku.

VIII.

Důsledky nemožnosti ústavně konformní aplikace ustanovení § 226 odst. 1 o. s. ř., formulace primárního návrhu a jeho komparace s návrhem posuzovaným v řízení Pl. ÚS 39/13

52. Povinností navrhovatele dle 226 odst. 1 o. s. ř. v návaznosti na právní posouzení věci učiněné odvolacím soudem nepochybně je v dalším průběhu řízení žalobu podanou Městem Bruntál v řešeném incidenčním sporu zamítnout pro nedostatek aktivní legitimace Města Bruntál žalobu podat a (vzato do důsledků) pohledávku nesvéprávné vůbec přihlásit do insolvenčního řízení. Dle názoru navrhovatele by ovšem uvedeným postupem krajského soudu jako soudu 1. stupně povolání k řešení incidenčního sporu byla situace, že ač vykonatelná pohledávka nesvéprávné byla do insolvenčního řízení přihlášená dokonce dvěmi osobami, nebyla by v poměrech kmenovaného insolvenčního řízení vůbec zjištěna a takto v rámci insolvenčního řízení ani z části uspokojena. Vzniklou situaci soud hodnotí jako rozpornou se základními požadavky ústavně konformní aplikace práva soudem působícím v demokratickém a právním státu, neboť v důsledku uvedeného by de facto byla nesvéprávné upřena možnost, aby její pohledávka založená vykonatelným rozhodnutím trestního soudu (jeho výrokem o náhradě škody) byla alespoň z části uspokojena v insolvenčním řízení dlužníka. Přitom patrně jen velmi malá míra nadsázky je obsažena v konstatování, že kvalita justice poměřovaná její schopností poskytnout ochranu individuálním právům a nárokům se odvíjí od toho, nakolik je justice schopna tuto ochranu poskytnout těm nejslabším a nejzranitelnějším členům společnosti (tedy v posuzované věci nesvéprávné oběti trestného činu).

53. Uvedený důsledek má navrhovatel za zcela zjevný a dle jeho názoru nepřijatelný. To vše se zřetelem k tomu, že z hlediska právně technického, resp. procesně technického, patrně insolvenční správce nepostupoval v jednotlivostech zcela zjevně excesivním způsobem, nýbrž excesivní je až vzniklá shora popsaná situace, ve které je odvolacím soudem krajskému soudu ukládáno akcentovat procesní technikálie (odvíjející se od předchozího pochybení orgánů činných v trestním řízení včetně soudu), aniž by byl hledán prostor, jak předchozí nedokonalosti aktů aplikace práva orgánů veřejné moci výkladem překlenout tak, aby nesvéprávné nebyl v poměrech insolvenčního řízení dlužníka upřen její přihlášený nárok v podobě vykonatelné pohledávky, která dle výkladu provedeného navrhovatelem jí byla přisouzena výrokem o náhradě škody v odsuzujícím rozsudku dlužníka způsobem sice nikoli formálně dokonalým, ale přesto materiálně zcela jednoznačným.
54. Jak plyne z předchozích pasáží, Ústavní soud již mnohokrát formuloval požadavky na ústavně konformní výklad právních norem a právních jednání, kteréžto požadavky dle navrhovatele jsou vztáhnutelné i na výklad individuálních aktů aplikace práva orgánů veřejné moci; navrhovatel dovozuje, že i formulační nedostatky ve výrocích aktů aplikace práva orgánů veřejné moci by měly být při následných řízeních interpretovány tak, aby byl šetřen účel, podstata a věcný obsah těchto aktů, byť byly z hlediska výrokové logiky nikoli zcela jednoznačně formulovány. O tom, že to je možné, dle navrhovatele svědčí v posuzované věci i fakt, že na základě zmíněného odsuzujícího rozsudku bylo soudem vydáno pověření k provedení exekuce a exekuce byla následně prováděna (a zřejmě formálně dosud trvá).
55. Na rozdíl od návrhu Okresního soudu v Chrudimi, o němž Ústavní soud rozhodl v řízení Pl. ÚS 39/13 náleznem ze dne 7. 10. 2014 (vyhlášeném dne 14. 10. 2014), má navrhovatel za to, že tímto návrhem se nemůže vyhnout návrhu na provedení derogace právě ustanovení § 226 odst. 1 o. s. ř., které zakládá (z hlediska zákonného textu bezpodmínečnou) povinnost soudu 1. stupně vycházet z právního názoru odvolacího soudu poté, kdy bylo předešlé rozhodnutí soudu 1. stupně zrušeno. Ustanovení § 226 odst. 1 o. s. ř. je oním klíčovým ustanovením, které navrhovatel musí mít v první řadě na mysli při analýze současné procesní situace ve věci a z důvodu shora uvedených navrhovatel dospěl k závěru, že citované ustanovení § 226 odst. 1 o. s. ř. nelze v poměrech dané věci vyložit ústavně konformním způsobem a proto nezbyvá, než navrhnout jeho derogaci. Navrhovatel totiž nenachází jiné ustanovení právního řádu České republiky a ani rozhodnutí soudu nadřazeného odvolacímu soudu vydané v poměrech projednávané věci, které by mu umožnilo se ustanovením § 226 odst. 1 o. s. ř. neřídit. Navrhovatel rovněž neshledal žádné jiné ustanovení právního řádu České republiky, návrhem jehož derogace by byla výstižněji vyjádřena návrhem řešená problematika bezvýjimečné vázanosti soudu 1. stupně právním názorem odvolacího soudu v případě, že tento zrušil předchozí rozhodnutí soudu 1. stupně.
56. Přitom je dle názoru navrhovatele žádoucí vzít v úvahu, že ustanovení § 226 odst. 1 o. s. ř. bylo formulováno za podstatně odlišného systému mimořádných opravných prostředků v občanském soudním řádu v době jeho vzniku a bylo formulováno rovněž v době, kdy v podmínkách Československé republiky tak, jak existovala v době přijetí občanského soudního řádu, nebylo vůbec konstituováno ústavní soudnictví a vzhledem k tehdejšímu politickému zřízení a tehdejšímu právnímu rámci nebylo lze vůbec uvažovat o poměrování aktů aplikace práva hodnotami demokratického a právního státu a hodnotami chráněnými Listinou. Nelze ztratit se zřetelem, že ustanovení § 226 odst. 1 o. s. ř. tak stanoví bezvýjimečnou vázanost soudu 1. stupně právním názorem odvolacího soudu, neboť to mohl být (byť jen právně technický, ale současně velmi významný) prostředek, jak zajistit prosazení „vůle vládnoucí třídy povýšené na zákon“ v rámci individuálního soudního řízení, kdy tehdejší zákonodárce zjevně nepočítal s existencí demokratického právního systému a tím, že by jednotlivé individuální akty aplikace práva měly být poměřovány hodnotově, a to pomocí hodnot sdílených demokratickým a právním státem (nikoli státem více či méně totalitní povahy).

57. Navhovatel proto návrhem níže formulovaným se primárně domáhá derogace zmíněného ustanovení § 226 odst. 1 o. s. ř., neboť ve stávající podobě je zcela nevyhovující a v poměrech projednávané věci jej nelze vyložit ústavně konformním způsobem. Vzhledem k tomu, že pravidlo, že soudy podřazené soudu odvolacímu jsou zpravidla vázány právním názorem soudu nadřazeného, je i dle navrhovatele důležitým pravidlem zajišťujícím funkčnost soudní soustavy, navhovatel pro případ derogace zmíněného ustanovení navrhuje odložit účinnost derogacího nálezu o dobu přiměřenou k přijetí ústavně konformní právní úpravy zmíněného pravidla, kdy přiměřeným by snad mohl být odklad účinnosti nálezu o cca 2 roky.
58. Pro případ, že by oproti očekávání vážený Ústavní soud návrhu na derogaci ustanovení § 226 odst. 1 o. s. ř. nevyhověl, soud eventuálně formuluje procesní návrh, aby Ústavní soud u vědomí interpretačních a aplikačních problémů způsobených stávající formulací § 226 odst. 1 o. s. ř. vymezil ústavně konformní zásady a limity interpretace a aplikace ustanovení § 226 odst. 1 o. s. ř.

IX.

Jiné příklady problematické interpretace a aplikace § 226 odst. 1 o. s. ř.

59. Shora uvedené insolvenční řízení dlužníka není jediným či prvním případem, v němž navhovatel má zásadní pochybnosti o souladu ustanovení § 226 odst. 1 o. s. ř. s ústavním pořádkem České republiky, resp. hodnotami ústavním pořádkem chráněnými; v níže uvedených jiných případech byl navhovatel v postavení soudu 1. stupně často postaven před povinnost náležitě interpretace rozhodnutí odvolacího soudu, jímž bylo zrušeno předešlé rozhodnutí soudu 1. stupně. I v těchto jiných případech měl navhovatel za to, že rozhodnutí odvolacího soudu nutno interpretovat velmi pečlivě v poměrech té které projednávané věci a nutno přihlídnout i k dalším individuálním okolnostem, načež dospěl k závěru, že ustanovení § 226 odst. 1 o. s. ř. je ve stávající podobě v rozporu s ústavním pořádkem České republiky; na rozdíl od v předešlých pasážích tohoto návrhu popsaného insolvenčního řízení však v těchto ostatních případech navhovatel shledal, že intenzita rozporu mezi ustanoveními § 226 odst. 1 o. s. ř. a hodnotami chráněnými právním řádem demokratického a právního státu není v poměrech oněch věcí tak velká, aby odůvodnila podání obdobného návrhu Ústavnímu soudu; to vše se zřetelem k tomu, že umožňuje-li posuzované ustanovení také výklad ústavně konformní, neshledává Ústavní soud návrh na jeho derogaci důvodným. Jak již uvedeno výše, v poměrech řízení vedeného u Krajského soudu v Ostravě 26 ICm 302/2021 navhovatel žádnou možnost výkladu ustanovení § 226 odst. 1 o. s. ř. ústavně konformním způsobem neshledal.
60. Z příkladů níže uvedených přitom dle názoru navrhovatele vyplývá, že nevyhovující v rámci právní úpravy odvolacího (popř. i dovolacího) řízení v občanskoprávních věcech pak není toliko samotné ustanovení § 226 odst. 1 o. s. ř., ale i další instituty uvedené v hlavě první, části čtvrté občanského soudního řádu, jež by si zasloužily komplexní revizi odpovídající současným podmínkám. V poměrech tohoto návrhu je však právě ustanovení § 226 odst. 1 o. s. ř. tím jediným ustanovením, které je přímo a nevyhnutelně povinen krajský soud aplikovat a vyjít z něj, a proto jen zmíněné ustanovení může být napadeno tímto návrhem směřujícím k derogaci právě jen ustanovení § 226 odst. 1 o. s. ř. Se zřetelem k uvedenému je ovšem navrhovatelem předestýráno, aby Ústavní soud v případě, vyhově-li návrhu na derogaci ustanovení § 226 odst. 1 o. s. ř., uvedené ustanovení derogoval až do budoucna ve lhůtě, která zákonodárci přijetí nové (a popřípadě i komplexní) právní úpravy odvolacího řízení umožní.
61. Navhovatel má za žádoucí znovu poukázat na to, že také v případech níže uvedených si neosobuje právo autoritativně hodnotit postup vážených odvolacích soudů, nicméně v rámci komplexnosti argumentace ve vztahu k návrhu na derogaci ustanovení § 226 odst. 1 o. s. ř. má za to, že je jeho přirozenou povinností navrhovatele uvést své pochybnosti o tom, zda dopady ustanovení § 226

odst. 1 o. s. ř. do průběhu jednotlivých řízení jsou vždy ústavně konformní, resp. pochybnosti o tom, zda důsledná aplikace ustanovení § 226 odst. 1 o. s. ř. soudem 1. stupně vede k ústavně konformním následkům pro další průběh a zejména pak výsledek řízení.

62. V souladu s rozvrhem práce pro příslušné kalendářní roky byly navrhovateli k projednání a rozhodnutí přiděleny také následující níže uvedené věci.
63. Řízení ve věci 23 C 71/2016
- Jde o řízení ve věci žalobce Lesy České republiky, s. p. za účasti dalšího účastníka řízení Arcibiskupství olomoucké, kdy řízení bylo vedeno dle části páté občanského soudního řádu a jeho předmětem bylo nahrazení rozhodnutí správního orgánu ve věci majetkového vyrovnání s církvemi.
64. Ve stručnosti lze uvést, že krajský soud rozsudkem ze dne 10. 12. 2019 č. j. 23 C 71/2016-136 o zmíněné věci rozhodl tak, že ve vztahu k dvanácti konkrétně uvedeným pozemkům zamítl návrh žalobce, aby bylo rozhodnutím soudu nahrazeno rozhodnutí státního pozemkového úřadu, jímž účastníkovi jako osobě oprávněné dle zákona č. 428/2012 Sb. byly vydány zmíněné pozemky. Výrokem č. II pak ve vztahu ke třem pozemkům (včetně pozemku p. č. 3475/7 v k. ú. Domašov u Jeseníka) vyhověl. Současně rozhodl o nákladech řízení.
65. Z podnětu odvolání obou účastníků se věci zabýval Vrchní soud v Olomouci, který svým rozsudkem č. j. 1 Co 15/2020-206 rozsudek krajského soudu ve vztahu ke čtrnácti posuzovaným pozemkům potvrdil a ohledně jednoho z pozemků - pozemku p. č. 3475/7 – rozsudek krajského soudu zrušil a ohledně tohoto jednoho pozemku mu věc vrátil k dalšímu řízení (z charakteru výroku o nákladech řízení plyne, že rozsudek byl zrušen také ve vztahu k výroku o náhradě nákladů řízení). Ve vztahu k pozemku 3475/7, ve vztahu k němuž byl rozsudek soudu 1. stupně zrušen, pak vrchní soud uložil krajskému soudu dokazování doplnit o průmět grafické části územního plánu obce zachycujícího koridor budoucího obchvatu a geometrického plánu, kdy uvedenými listinami byl již v řízení proveden důkaz (nikoli však oním průmětem obou listin). Odvolací soud tedy ve vztahu k jednomu z patnácti pozemků, jejichž ne/vydání bylo předmětem řízení po rozhodnutí správního orgánu, rozsudek ve vztahu k jednomu pozemku zrušil a soudu 1. stupně uložil dokazování doplnit o jednu (!) listinu v podobě průmětu listin, jimiž již ve věci byl důkaz proveden.
66. V době po rozhodnutí odvolacího soudu žalobce doručil soudu podání ze dne 18. 2. 2021 označené jako návrh na změnu žaloby. V tomto svém podání žalobce uvedl, že při formulaci petitu, který se stal a byl předmětem řízení, došlo ze strany žalobce k písařské chybě, když na místo pozemku p. č. 3475/7 v k. ú. Domašov měl být jako nárokován žalobcem uveden pozemek 3475/8. V návaznosti na uvedené krajský soud usnesením č. j. 23 C 71/2016-297 ze dne 24. 2. 2021 změnu žaloby učiněnou podáním žalobcem ze dne 18. 2. 2021 nepřipustil a to se zřetelem k důvodům rozhodnutí Nejvyššího soudu 2 Cdo 1646/96, dle kterého je povinností soudu každý procesní úkon posuzovat z objektivního hlediska. Současně krajský soud poukázal na to, že předmět řízení v daném případě byl vymezen netoliko jednoznačně žalobcem užitou formulací žalobního petitu, ale rovněž i rozhodnutím soudu 1. a pak i následným rozhodnutím soudu 2. stupně a z tohoto hlediska nelze změnu návrhu připustit.
67. V návaznosti na pokyn odvolacího soudu v jeho kasačním rozhodnutí ve vztahu k pozemku p. č. 3475/7 pak krajský soud dokazování doplnil výše uvedenou listinou (průmětem geometrického plánu a územního plánu obce), načež Krajský soud v Ostravě svým v pořadí druhým rozsudkem ve věci 23 C 71/2016 – 317 ze dne 20. 5. 2021 rozhodl obdobně jako v rozsudku prvním, tedy, že rozhodnutí státního pozemkového úřadu se nahrazuje rozhodnutím soudu, jímž účastníkovi se nevydává pozemek p. č. 3475/7. Soud tak ve vztahu k uvedenému

pozemku žalobě znovu vyhověl a to poté, kdy z dokazování doplněného o zmíněný předmět bylo postaveno najisto, že pozemek p. č. 3475/7 je dotčen koridorem zřízeným pro veřejně prospěšnou stavbu dopravní infrastruktury v podobě silnice I/44 (přeložky této silnice).

68. Zmíněný druhý rozsudek č. j. 23 C 71/2016-317, kterým bylo rozhodováno krajským soudem právě jen k pozemku p. č. 3475/7 (když ve vztahu k ostatním pozemkům, jež byly původně předmětem řízení, nabyl právní moci první rozsudek krajského soudu v tom rozsahu, v jakém byl rozhodnutím odvolacího soudu potvrzen), byl napaden odvoláním účastníka, kdy důvodem odvolání byly výhrady účastníka směřující do posouzení skutkové situace založené na tom, že ze zmíněného soukresu mimo jakoukoli pochybnost plyne, že předmětný pozemek p. č. 3475/7 je dotčen (byť v relativně nevelkém rozsahu) koridorem veřejně prospěšné stavby přeložky silnice I/44 tak, jak je tento zachycen v územním plánu obce. V podaném odvolání účastník odvolacímu soudu navrhl, aby rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 20. 5. 2021 změnil tak, že ve vztahu k pozemku p. č. 3475/7 žalobu zamítne.
69. Žalobce ve svém vyjádření k podanému odvolání zopakoval návrh na změnu žaloby a adresoval jej odvolacímu soudu, kdy uvedl, že má za to, že není vyloučeno, aby (nový) návrh na změnu žaloby adresoval přímo odvolacímu soudu. Ve svém vyjádření k odvolání účastníka žalobce výslovně uvedl, aby v případě, že odvolací soud nepřipustí změnu žaloby podle návrhu současně učiněného, aby odvolací soud potvrdil rozsudek soudu 1. stupně v tom smyslu, že se účastníkovi pozemek p. č. 3475/7 nevydává.
70. Z podnětu zmíněného odvolání účastníka Vrchní soud v Olomouci svým usnesením č. j. 1 Co 19/2021-349 ze dne 3. 8. 2021 rozsudek soudu 1. stupně zrušil a věc mu znovu vrátil k dalšímu řízení. V odůvodnění svého rozhodnutí odvolací soud uvedl, že odvolací soud je oprávněn, resp. v případě uplatnění relevantní námítky podle ustanovení § 205 odst. 2 písm. c), g) o. s. ř. povinen rozhodnutí o nepřipustění změny žaloby v plném rozsahu přezkoumat a v rámci tohoto přezkumu dospěl k závěru, že soud 1. stupně se nesprávně vypořádal s obsahem podání žalobce označeným jako návrh na změnu žaloby. Mimo dalších výhrad seznatelných z odůvodnění rozhodnutí odvolacího soudu tento pak zejména uvedl, že soud 1. stupně pochybil při posouzení obsahu žalobcova podání. Žalobce v něm požadoval, aby byla připuštěna změna žaloby, podle níž bude předmětem řízení namísto pozemku p. č. 3475/7 pozemek p. č. 3475/8, přičemž soud 1. stupně toto podání posoudil jako změnu žaloby. Dle odvolacího soudu však nejde pouze o změnu žaloby, ale žalobce dal v tomto podání rovněž najevo, že o pozemku p. č. 3475/7 být dále jednáno nemá a ve vztahu k tomuto pozemku jde tedy podle obsahu žalobcova podání o zpětvzetí žaloby. Důsledkem odvolacím soudem shledaného pochybení krajského soudu je to, že krajský soud rozhodoval o nevydání pozemku p. č. 3475/7 přesto, že v průběhu řízení došlo ve vztahu k tomuto pozemku ke zpětvzetí žaloby, a řízení ohledně pozemku p. č. 3475/7 tedy mělo být dle § 96 odst. 2 o. s. ř. zastaveno. Naopak soud nerozhodoval o změněné žalobě. Odvolací soud proto shledal nutným rozsudek soudu 1. stupně zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení, v němž soud 1. stupně rozhodne o zastavení řízení ve vztahu k pozemku p. č. 3475/7 a posoudí důvodnost žaloby ve vztahu k pozemku p. č. 3475/8 poté, co v první řadě vyhodnotí důvodnost žalobcova tvrzení, že přes svůj název a procesní návrh je žalobcovo podání označené jako návrh na změnu žaloby pouze opravou nesprávnosti, k níž došlo při sepisování žalobcových předchozích podání. Na základě tohoto závěru pak krajský soud posoudí přípustnost změněného návrhu s ohledem na ustanovení § 246 odst. 2 a § 247 odst. 1 o. s. ř., protože žaloba ve znění navrženém žalobcem v podání ze dne 18. 2. 2021 by mohla být přípustná pouze v případě závěru, že toto podání není změnou žaloby, ale pouze její opravou.
71. Krajský soud usnesení odvolacího soudu 1 Co 19/2021 pečlivě interpretoval a shledal, že právním názorem vyjádřeným ve zmíněném kasačním rozhodnutí je plně zavázán, když neshledal žádný důvod pro to, aby zcela contra legem nerespektoval právní závaznost názoru odvolacího soudu,

když neshledal žádné důvody dovozené judikaturou Ústavního soudu takový postup umožňující. Krajský soud tedy v duchu uvedeného svým usnesením č. j. 23 C 71/2016 – 368 jednak nepřipustil změnu žaloby a jednak pro odvolacím soudem dovozené zpětvzetí žaloby ve vztahu k pozemku p. č. 3475/7 řízení zastavil. Krajský soud tak, zavázán názorem odvolacího soudu (kterému byla mimo jakoukoli pochybnost otevřena možnost, aby ve vztahu k pozemku p. č. 3475/7 řízení pro zpětvzetí návrhu sám zastavil, pokud návrh na změnu žaloby interpretoval rovněž jako zpětvzetí žaloby) v duchu ustanovení § 226 odst. 1 o. s. ř., byl povinen učinit přesto, že žalobce v průběhu řízení výslovně uvedl (viz již zmíněné vyjádření žalobce k odvolání účastníka), aby v případě, že odvolací soud nepřipustí změnu žaloby, potvrdil rozsudek soudu 1. stupně v tom smyslu, že se účastníkovi pozemek p. č. 3475/7 nevydává.

72. Dle názoru navrhovatele byla jeho vázanost právním názorem vyjádřeným v usnesení vrchního soudu 1 Co 19/2021 v přímém rozporu se zásadou dispozitivnosti soudního řízení v projednávané věci a v rozporu se zásadou, že každý procesní úkon musí být hodnocen objektivně dle svého obsahu, kdy dle názoru navrhovatele z podání žalobce nebylo možno při korektním výkladu dovodit, že by ve vztahu k pozemku p. č. 3475/7 měl v úmyslu vzít žalobu bez dalšího zpět.

*Důkaz: rozsudek Vrchního soudu v Olomouci č. j. 1 Co 15/2020 - 206
rozsudek Krajského soudu v Ostravě č. j. 23 C 71/2016 - 317
usnesení Vrchního soudu v Olomouci č. j. 1 Co 19/2021 - 349
usnesení Krajského soudu v Ostravě č. j. 23 C 71/2016 - 368*

73. Řízení ve věci 33 ICm 757/2013

Řízení bylo vedeno k návrhu insolvenčního správce dlužníka PROMATECH CZ s. r. o. proti celkem šesti žalovaným, kdy předmětem řízení bylo určení neúčinnosti vícero právních úkonů, resp. určení neúčinnosti právních úkonů spočívajících ve výplatě odstupného při ukončení pracovního poměru nad zákonný rámec a návrh na výplatu plnění z takto neúčinných právních úkonů do majetkové podstaty dlužníka.

74. Krajský soud svým rozsudkem č. j. 33 ICm 757/2013 - 378 ze dne 29. 11. 2018 výroky č. I až VII zamítl podanou žalobu a výroky VIII a IX rozhodl o náhradě nákladů řízení. Šlo o druhý rozsudek krajského soudu vydaný poté, kdy v pořadí první rozsudek krajského soudu byl rozsudkem Vrchního soudu v Olomouci č. j. 12 VSOL 31/2016 - 277 jako věcně správný po skutkové i právní stránce v plném rozsahu potvrzen; nicméně z podnětu dovolání žalobce byla věc předložena Nejvyššímu soudu ČR, který svým rozsudkem 21 ICdo 98/2017 - 340 ze dne 24. 5. 2018 rozsudek vrchního soudu a rozsudek Krajského soudu v Ostravě v podstatné části zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.
75. Z podnětu odvolání do zmíněného druhé rozsudku Krajského soudu v Ostravě č. j. 33 ICm 757/2013 - 378 se věcí zabýval Vrchní soud v Olomouci, který svým rozsudkem č. j. 12 VSOL 581/2019 - 465 zmíněný rozsudek krajského soudu potvrdil ve výrocích V a VII a v podstatné části rozsudek krajského soudu, tedy ve výrocích I, II, III, IV, VI a VIII zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení (příčemž výrok IX o náhradě nákladů řízení odvolací soud změnil). V odůvodnění svého rozsudku vrchní soud ad 23 uvedl, že ve vztahu k výplatě odstupného nad rámec zákonného nároku insolvenční soud správně uzavřel, že žádná dohoda o výplatě odstupného nad zákonné limity uzavřena ve smyslu § 67 odst. 1 a § 4b zákoníku práce nebyla. Ad 28 ovšem odvolací soud uvedl, že „tyto skutečnosti ovšem insolvenční soud řádně nevyhodnotil, přičemž nelze považovat za správný závěr, že nárok na vyšší než zákonné odstupné vzniká toliko na podkladě vnitřního předpisu zaměstnavatele nebo z výslovné smlouvy. Takovou dohodu zaměstnanec

a zaměstnavatele lze uzavřít i konkludentní formou, přičemž zjištěné skutkové okolnosti umožňují učinit závěr, že došlo ke konkludentní dohodě o výši odstupného. Z těchto důvodů odporované právní úkony výplaty peněžitých plnění nad rámec zákonné výše odstupného nejsou neplatnými úkony a insolvenční soud posoudí, zda jde o úkony neúčinné“.

76. Krajský soud následně svým rozsudkem č. j. 33 ICm 757/2013 – 504 výroky I až V znovu žalobu zamítl a rozhodl o náhradě nákladů řízení. Zejména v bodech 42, 44 až 49, 110 až 129 a 141 až 144 krajský soud podrobně odůvodnil, proč v individuálních poměrech zmíněné věci dospěl k závěru, že nemůže respektovat právní názor uvedený v odůvodnění výše citovaného rozhodnutí odvolacího soudu č. j. 12 VSOL 581/2019 - 465 a to přesto, že z hlediska ustanovení § 226 odst. 1 o. s. ř. by měl být názor odvolacího soudu pro soud 1. stupně bezvýjimečně závazný. Důvody, pro které krajský soud odmítl závazný právní názor soudu odvolacího, se podávají z odůvodnění zmíněného rozhodnutí. V kostce lze konstatovat, že soud 1. stupně tak výjimečně učinil proto, že svůj postup mohl opřít (sice jen podpůrně, ale přece) o důvody rozsudku Nejvyššího soudu č. j. 21 ICdo 98/2017 - 340 a důvody usnesení Ústavního soudu III. ÚS 540/19, kteréžto bylo (z tohoto hlediska jen výjimečně šťastnou shodou okolností) vydáno přímo v poměrech krajským soudem souzené věci 33 ICm 757/2013.
77. Dlužno podotknout, že následkem postupu krajským soudem zvoleného pak nebyl následek předjímaný ustanovením § 219a odst. 2 a § 221 odst. 2 o. s. ř., tedy nové zrušení rozhodnutí soudu 1. stupně s příkazem, aby pro nedodržení závazného právního názoru v dalším řízení věc projednal a rozhodl jiný samosoudce.

*Důkaz: rozsudek Krajského soudu v Ostravě č. j. 33 ICm 757/2013 - 378
rozsudek Vrchního soudu v Olomouci č. j. 12 VSOL 591/2019 - 465
rozsudek Krajského soudu v Ostravě č. j. 33 ICm 757/2013 - 504
usnesení Ústavního soudu III. ÚS 540/19*

78. Řízení ve věci 36 ICm 503/2014

Jde o řízení zahájené žalobou žalobce Finanční úřad Ostrava I proti žalovanému HORIZONT ISPL v. o. s. coby insolvenčnímu správci dlužníka IP 95 ve sporu o určení pravosti pohledávek P25 a P26.

79. Rozsudkem ICm 36 ICm 503/2014 - 136 soud o žalobě rozhodl výroky č. I a II tak, že určil, že ve výrocích uvedené dílčí pohledávky jsou pohledávkami po právu. Současně výrokem č. III rozhodl o náhradě nákladů řízení. Na straně 29 a 30 odůvodnění tohoto rozsudku se krajský soud zabýval posouzením úplnosti a tedy právní perfekce přihlášek pohledávek P25 a P26, načež uzavřel, že přes zjevnou kusost přihlášek pohledávek ze strany žalobce není na místě v incidenčním sporu dospět k závěru o vadnosti takovýchto přihlášek, resp. vadnosti postupu insolvenčního správce, pokud takovéto kusé přihlášky věcně přezkoumal, a rozhodovat v zásadě dílčím procesním způsobem o zamítnutí žaloby pro předčasnost danou vadami přihlášek, tedy vadou nezhojitelnou v incidenčním sporu. Soud tak uvedl, že vychází z toho, že pohledávky byly přihlášeny řádně přihláškou se všemi náležitostmi a že insolvenční správce postupoval správně, pokud takovéto přihlášky věcně přezkoumal, aniž žalujícího věřitele vyzval k jejich opravě a doplnění.
80. Z podnětu odvolání žalovaného byla věc předložena Vrchnímu soudu v Olomouci jako soudu odvolacímu, který svým usnesením č. j. 18 VSOL 37/2018 - 168 rozsudek soudu 1. stupně zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Ad 15 svého rozhodnutí vrchní soud uvedl, že z důvodu odlišného právního posouzení věci odvolacím soudem neměl odvolací soud jinou možnost než napadené rozhodnutí zrušit a věc vrátit soudu 1. stupně k dalšímu řízení. V něm bylo uloženo soudu 1. stupně především posoudit „zda přihlášky žalobcových pohledávek splňovaly náležitosti podle ustanovení

§ 174 insolvenčního zákona, zejména zda jsou dostatečně skutkově specifikovány“. V tomto směru odvolací soud odkázal na závěry rozhodnutí Vrchního soudu v Praze č. j. 1 VSPH 226/2010–P4-9. Závěrem plynoucím z nařízeného posouzení by pak dle odvolacího soudu měla být úvaha, zda takto uplatněné nároky bylo možno řádně přezkoumat, od níž by se měl odvíjet další postup soudu 1. stupně v řízení.

81. V dalším průběhu řízení krajský soud svým v pořadí druhým rozsudkem č. j. 36 ICm 503/2014-182 žalobu zamítl v plném rozsahu pro předčasnost (a rozhodl o náhradě nákladů řízení). Vyšel přitom z toho, že ve smyslu ustanovení § 226 odst. 1 o. s. ř. je vázán závazným právním názorem odvolacího soudu, kterým mu bylo uloženo především posoudit, zda přihlášky žalobcových pohledávek splňovaly náležitosti podle ustanovení § 174 insolvenčního zákona. Vzhledem k tomu, že uvedeným posouzením se soud 1. stupně v pořadí ve svém prvním výše citovaném rozsudku podrobně zabýval, měl krajský soud nevyhnutelně za to, že již v prvním rozsudku učiněné posouzení náležitostí přihlášek (s tím, že jde o přihlášky řádné) odvolací soud neakceptoval a odkázal na rozhodnutí jiného soudu, které se zabývalo náležitostmi řádné přihlášky pohledávky. Krajský soud tedy dovedl, že je zavázán závazným právním názorem, že jeho v prvním rozsudku učiněné posouzení přihlášek jako přihlášek perfektních není dle odvolacího soudu správné a v důsledku toho svým v pořadí druhým rozsudkem žalobu zamítl pro předčasnost, kdy dospěl k závěru, že přihlášky pohledávek žalobce do daného insolvenčního řízení postrádají náležitosti vyplývající z ustanovení § 174 insolvenčního zákona, § 21 jednacího řádu pro insolvenční řízení i judikatury, kdy na uvedeném závěru nic nemění ani to, že insolvenční správce uvedené přihlášky přezkoumal jako perfektní. Krajský soud tak uvedl, že přihlášky dílčích pohledávek P25 i P26 neobsahují jakékoli údaje o skutečnostech, od kterých žalobce odvíjí své tvrzení, že dlužník nesplnil daňové povinnosti řádně a včas. Absence těchto údajů způsobuje nepřezkoumatelnost přihlášených pohledávek a insolvenční správce měl tedy postupovat tak, že žalobce vyzve k odstranění vad a k doplnění jeho přihlášek. Vady přihlášky jsou pak neodstranitelné v průběhu incidenčního řízení a s poukazem na odvolacím soudem zmíněnou judikaturu tedy soud žalobu zamítl pro předčasnost z důvodu vad přihlášek pohledávek.
82. Z podnětu odvolání se věcí znovu zabýval Vrchní soud v Olomouci, který svým usnesením č. j. 18 VSOL 297/2018 - 226 rozsudek soudu 1. stupně znovu zrušil a věc znovu vrátil soudu 1. stupně k dalšímu řízení. V odůvodnění svého rozhodnutí odvolací soud uvedl: „ve svém prvním rozhodnutí odvolací soud soudu 1. stupně uložil posoudit, zda přihlášky žalobcových pohledávek splňovaly náležitosti podle ustanovení § 174 insolvenčního zákona, zejména zda jsou dostatečně skutkově specifikovány s odkazem na právní závěry vyplývající z rozhodnutí Vrchního soudu v Praze v odůvodnění rozhodnutí uvedených. Důvodem bylo, že samotné dodatečné platební výměry neobsahovaly žádné konkrétní určení důvodu svého vystavení a za situace, kdy je proti osobám spojeným s dlužnicí vedeno trestní řízení pro zvláště závažný zločin zkrácení daně, poplatku nebo jiné povinné platby, jehož se měly tyto osoby dopustit řadou skutků, považoval odvolací soud za zásadní, aby přihlášené pohledávky byly natolik individualizovány, že v případě, že obžalovaní budou zčásti uznáni vinnými a zčásti od obžaloby zproštěni bude možno jednoznačně nalézt souvislost mezi jednotlivými skutky popsány v obžalobě a konkrétními přihlášenými pohledávkami. Odvolací soud na tomto místě považuje za nutné zdůraznit, že **nešlo o kategoričkový závazný právní názor**, že pohledávky byly specifikovány nedostatečně“.

*Důkaz: rozsudek Krajského soudu v Ostravě č. j. 36 ICm 503/2014 - 136
usnesení Vrchního soudu v Olomouci č. j. 18 VSOL 37/2018 - 168
rozsudek Krajského soudu v Ostravě č. j. 36 ICm 503/2014 - 182
usnesení Vrchního soudu v Olomouci č. j. 18 VSOL 297/2018 - 226*

83. Další příklady problematice interpretace aplikace ustanovení § 226 odst. 1 o. s. ř. zde navrhovatel pro stručnost a přehlednost neuvádí, když má za to, že demonstračním výčtem věcí výše

uvedených jsou dostatečně ilustrovány argumenty navrhovatele, na jejichž základě navrhuje derogaci ustanovení § 226 odst. 1 o. s. ř. (kdy dle názoru navrhovatele má navrhovatel aktivní legitimaci právě jen k návrhu na derogaci zmíněného ustanovení).

X.

Závěr – formulace návrhu

S poukazem na vše výše uvedené si tak navrhovatel dovoluje váženému Ústavnímu soudu navrhnout, aby

- I. **Zrušil ustanovení § 226 odst. 1 o. s. ř. pro jeho rozpor s ústavním pořádkem České republiky, a aby účinnost derogačního nálezu odložil na dobu cca 2 let od vyhlášení nálezu**

in eventum (pro případ, že by návrhu na zrušení § 226 odst. 1 o. s. ř. nebylo z jakéhokoli důvodu vyhověno),

- II. **stanovil ústavně konformní zásady a limity interpretace a aplikace ustanovení § 226 odst. 1 občanského soudního řádu v řízeních podle občanského soudního řádu vedených.**

Navrhovatel pro úplnost dodává, že netrvá na tom, aby o jeho návrhu bylo nařízeno jednání.

Ostrava 28. ledna 2022

Krajský soud v Ostravě
za který v řízení jedná JUDr. Aleš Palkovský, v .r. samosoudce